

# REGNSKAP

OVER

## SKIBSSKATTEN AAR 1563

---

UTGIT OG FORSYNET MED INDLEDNING  
OG ANMERKNINGER

AV  
ALEXANDER BUGGE OG FREDRIK SCHEEL

---

DET KGL. NORSKE VIDENSKABERS SELSKABS SKRIFTER 1916. Nr. 6

AKTIETRYKKERIEET I TRONDHJEM  
1917



Det stykke som er avtrykt i det følgende, er tat fra lensregnskaperne for Bergenhus len, skattebok for 1563, papir 4to i Riksarkivet i Kristiania. Paa en los lap foran i boken staar: «Skattbogen aff Bhergenhusz lenn paa skattenn som wdgafts aff Jordegne bonder leylenninger thienniste drengte oc huussmend sogne prester oc sogne kiercker anno 63 bleff annexerit Nils Basse<sup>1)</sup> thenn 8 augustj 1571 effter hr hoffmesters *Per Oxis* befaling som hand fic med sig wp till Norge». Derefter er med en anden haand tilfoiet: «Thenne bog liffuert Nils Basse egenn ind wdi kon. *Mayestets Rente Camer 10 Nouembris 72*». Boken er ikke pagineret. De 26 sidste blade — derav er baksiden av sidste blad ubeskrevet — indeholder en fortegnelse over dem som i 1563 betalte «skibsskat».

Den saakaldte «skibsskat» er av nyere oprindelse. Begyndelsen til den har vi i et brev til Trondenes i Senjen om at hver mand skal gi 2 vaager fisk «hver som har Skib samt Skippere og Styrmand paa Landet efter Evne»<sup>2)</sup>. Selve skatten gaar tilbake til et aapent brev av Fredrik II av 25. juli 1560 om «almindelig Skat og Landehjælp i Norge». I dette brev heter det bl. a., at «de som ere bosiddende ved Sosiden og bruge Fiskeriet, hver Mand give os to Voger Fisk, desligeste hver Udruer-Karl, som tjener for fuld Lon, give os 1 Vog Fisk, og hver Skipper, som selv har Skib og segler i Nordlandene, give Tredieparten af al hans Fragt, og hver Styrmand Tredieparten af hans Hyre udi dette Aar»<sup>3)</sup>. Da Syvaarskrigen begyndte, blev denne og andre skatter endda mere oket. Fredrik II paalægger 4. juni 1563 — som sedvanlig med samtykke av «vore elskelige Danmarks Riges Raad» — en ny «almindelig Skat og Landehjælp» i Norge. Det heter i skattebrevet: «item, hver Skipper, som selv har Skib og segler i Nordlandene, give Halvparten af hans Fragt, og hver Styremand Halvparten af al hans Hyre udi dette Aar»<sup>4)</sup>. Skibsskatten blev inddrevet meget vilkaarlig og vakte derved stor harme baade paa landet og i byerne. For Bergen blev den avskaffet ved kongebrev av 31. mai

<sup>1)</sup> Om Nils Basse, som før hadde været tolder paa Bergenhus, og hvordan han kom i yndest hos kongen ved at avsløre misgrep av fogden paa Bergenhus, fortæller Absalon Pedersøn i Bergens Kapitelsbok (Norske Magazin I, 371 f., 377, 415 f., 438, 442; jfr. Norske Rigsregistranter I, 442). Om Nils Basses reise til Danmark i 1571 og de saker han da skulde fremføre for hovmesteren, Peder Oxe, fortæller Absalon Pedersøn i sin Kapitelsbok (Norske Magazin I, 442; — citeres senere som Mag.).

<sup>2)</sup> Norske Rigsregistranter I, 187.

<sup>3)</sup> Norske Rigsregistranter I, 599 f. (citeres som Reg.).

<sup>4)</sup> Reg. I, 380. Jfr. Yngvar Nielsen, Norges historie fortalt for det norske folk I, 134

1570<sup>1)</sup>). Syvaarskrigen sluttet jo snart efter, og de store skattepaalæg trængtes derfor ikke saa meget som før. Brevet av 1570 er rettet til «Borgemestere og Raadmænd udi Bergen». Det heter der: «Vider, at, eftersom I ved Eders Fuldmægtige have ladet give os tilkjende, at naar vi lade vore Breve om nogen *Skat* udgaae, da skrives og lægges I udi *Skibeskat* at mue den udgive med Nordfarer og Andre, som bruge Seilads udi Nordlandene, endog at I give Skat der af Byen baade for Eders Skibe, Handel og anden Brug, hvorfor I underdanigst ere begierendes, at I med samme Skibe[skat] mue blive forskaanet, hvorpaa vi Eder naadigst ikke kunne forholde, at vi have ladet overveie den Leilighed, og ville lade gjøre den Skik og Forordning, at I herefter med samme Skibeskat ikke skulle besværes, men naar I herefter med nogen Skat skulle komme os til Hjælp, ville vi med vort eget Brev Eder derom lade besøge, hvad og hure meget sig samme Skat skal beløbe, saa I Eder derefter kunne vide at rette, og med Eders eget Bud samme Skat fremskikke». Nordlændingene maatte dog fremdeles betale skibsskat. Almuen i Steigens lagmandsdømme klaget 24. april 1571 til kongen over undertrykkelse og utsugelse av fogder og lensmænd og skrev bl. a.: «Sammeledis allernaadigste konge, naar vi komme til Bergen med vor fiskeskatt, tha handlis der med os fattige almue saare strengeligen, saa naar vi her til hafue betalit vor skibeskatt aff vore skib oc iachter, og styremændene deris hyre, tha er oc der paa Slottit saa streng vecht, at de to parter aff al vor fracht bliuer der vdgiuit, oc vi nøie beholder en tredie part igjen. Item vdi det neste forgangit aar, tha vilde de paa Slottit icke anamme vor skibeskatt oc styremands hyre ..... vecht, vden hver skiber oc styremand bytte sin fracht ..... vdi to parter, oc førde saa begge partene frem, oc saa toge de som thet dem siuntes».<sup>2)</sup>

Rimeligvis har denne klage nyttet; for vi lærer av kongebreve fra 1572 at «vore Undersaatter Nordenfjelds udi vort Rige Norge.....udi fem næste efterfølgende Aar have bevilget at give os den *tyvende Penge* af hvis Vare, som nedføres til Bergen».<sup>3)</sup> Det var saaledes ikke mange aar skibsskatten blev betalt. Dette er grunden til at vi bare i ett bind av lensregnskaperne finder en liste over dem som betalte denne skat. Derved faar denne liste betydning. Den gir os et statistisk paalitlig billede av fiskehandelen fra det nordlige Norge i 1563. Tidligere har man bare kjendt tallet paa de nordlandske jægter i 1631, da det paa hver jægt blev lagt en told av  $\frac{1}{2}$  ort for hver «smal læst gods».<sup>4)</sup>

Skibsskatten gjaldt dog ikke bare Nordland alene. Av konge-

<sup>1)</sup> Reg. I, 656.

<sup>2)</sup> Mag. I, 438 f.

<sup>3)</sup> Reg. II, 9, 15, 18, 41 f.

<sup>4)</sup> Norges land og folk, Nordlands amt, udg. ved A. Helland, II, 283.

brevene skulde en tro at den bare blev betalt av de skippere som «segler i Nordlandene» (d. e. til Nordland og Finmarken). Men det regnskap som i det følgende er trykt, viser at den blev betalt fra byerne Bergen og Trondhjem og fra Søndfjord, Nordfjord, Sunnmøre, Romsdal, Nordmøre, Fosen len, Namdalen, Helgeland, Salten, Vesteraalen og Lofoten, Andenes len, Trumsen len (Tromsø) og Finmarken, med andre ord fra alle de steder i landet der det foregik skreifiske, like fra munningen av Sognefjorden i syd og til Vardø i nord. Naar regnskapet over skibsskatten findes mellem lensregnskaperne for Bergenhus, da var grunden den, at oppebørselen fra Haalogaland og Finmarken fra tidlig i middelalderen laa under fehirden i Bergen og siden kom under hovedsmanden paa Bergenhus<sup>1</sup>). Vi kan ikke derav slutte at alle de skippere som nævnes i regnskapet, virkelig førte sine skib og jægter til Bergen. Endel kom ogsaa til Trondhjem. Som nævnt i indledningen til listen over ledingsskatten for Trondhjem i 1548. tok ogsaa Trondhjemsborgere paa 1500-tallet livlig del i Nordlandshandelen, foruten at de under sig hadde handel fra Romsdal til Namdalen. Regnskapet over skibsskatten viser at det i 1563 var omtr. 41 nordfarere i Bergen<sup>2</sup>). Tallet var dog visst i virkeligheten litt større. Jeg tror mellem dem som betalte skibsskat fra Trumsen len at ha gjenfundet et par Bergensborgere<sup>3</sup>). I Trondhjem var det derimot i 1563 omkring 31 skibe og skipperere, som «segler vdi the Nordlennske leenn och Finndmarcken». Tallet av nordfarere i Bergen var saaledes ikke saa meget større end i Trondhjem. En del av de trondhjemske nordfarere seilet nok ogsaa til Bergen og solgte sin fisk paa stevnet der. Det kan vi bl. a. slutte av regnskapet for Bergens kongsgaard i 1521. Der heter det under regnskapet for skat fra Finmarken og Nordland (Norske Regnskaber og Jordebøger II, s. 651): «Aff Trondhem, Item XIII voger Rotszer<sup>4</sup>) aff Niels Arnesen som segler til Vandevaade<sup>5</sup>)». Og videre under skatten «aff Gryllefiordenn» (i Torsken sogn, Berg): «Item XIII voger II pund Rotszer Simonn Swensen aff Trondhem». — Simon Sveinsson var raadmand i Trondhjem. Naar han og Nils Arnesen har betalt skat paa kongsgaarden i Bergen, da maa det være fordi de seilet til Bergen med sin fisk. Av et andet regnskap for aar 1520 ser det ut som om Simon Sveinsson og en anden Trondhjemsborger Helge Jemt i dette aar har betalt skat i Trondhjem<sup>5</sup>). Endel — og vel størsteparten — av de trondhjemske nordfarere har dog sikkert seilet

<sup>1</sup>) Jfr. P. A. Munch, Om Finmarkens politisk-commercielle Forhold, 25; Ræstad, Kongens Strømme, 40.

<sup>2</sup>) Jeg hadde først regnet ut at det var 45; men opdaget saa at det er 4 mænd som nævnes 2 ganger.

<sup>3</sup>) Se anmerkningerne under regnskapet for Trumsen og Finmarken.

<sup>4</sup>) D. e. rødskjær.

<sup>5</sup>) Norske Regnskaber og Jordebøger II, 256. Vandevaade er vistnok Vanvaag paa Vannøy i Karlsøy prestegjeld (Tromsø amt).

til Trondhjem og der omsat sin fisk. Til Trondhjem seilet ogsaa jægteskippere fra Namdalen, Nordmøre, Fosen og Romsdal. Fra de andre landsdeler som er nævnt i regnskapet over skibsskatten, seilet dog visst næsten alle skib og jægtter til Bergen. Men det er, som det vil sees av dette, ikke let av dette regnskap at avgjøre hvor mange jægtter virkelig i 1563 seilet til nordfarerstevnerne i Bergen.

Skibsskatten blev ifølge regnskapet betalt av de skippere og styrmænd som seilet til «de nordlandske len og Finmark». I regnskapet for Bergen er dog medtat én som seilet paa Nordfjord og vi vet andet steds fra at mange Bergensborgere seilet til fisket, utenfor Sunnmøre og at de konkurrerte med Trondhjemsborgere i de 4 sjølen, Romsdal, Nordmøre, Fosen og Namdalen, som fra gammel tid var tillagt Trondhjems handelsomraade. Om dette sier regnskapet ingenting. Men da tallet av fartøier og skippere baade i Bergen og Trondhjem er forholdsvis større i forhold til skibsskatten end i Nordland og Finmarken, kan vi vel ogsaa derav slutte at endel av de skippere som nævnes i regnskapet for disse byer, har seilet paa de nærmere bygder. Snarest har det været de som betalte den mindste skat og gjorde to reiser, som Morten Blancke og Laurits Jonsson. Vi kan av regnskapet heller ikke se hvor mange mænd og baater som deltok i selve fisket langs kysten av vort land fra Søndfjord til Finmarken. Skibsskatten blev jo bare betalt av «hver skipper som selv har skib og seiler i Nordlandene», og av «hver styrmænd». Det er med andre ord bare antallet av de jægtter og andre fartøier som seilet med fisken til avsætningsstederne, som vi kan finde ut.

Regnskapet over skibsskatten viser os heller ikke hvor meget fisk det i aaret 1563 i det hele kom fra fiskerierne i det vestlige og nordlige Norge. Vi vet at Nordlandsjægtterne var av forskjellig størrelse og kunde rumme fra 4000 til 9000 vaag<sup>1)</sup>. Peter Dass sier i «Nordlands Trompet»:

Det er ældgammel og gangbar Skant,  
Hos alle Nordfarer gemenlig bekant,  
En Vog er tredive Torske,  
To Torsker en Spærre, To Spærrer saa rund,  
De veie tolv Mærker, det er et halvt Pund,  
Den Vis bruge alle Norske.

Dog oplyser han at vegten er forskjellig:

Hos os er Rundfischen hel mager og smaa,  
Tre Voger af Hundred man neppe kan faa,  
Men nordfor falder den sværer,  
Der kan vel et Hundrede veie dig fem.

<sup>1)</sup> Norges land og folk, Nordlands amt, udg. ved A. Helland II, 248.

Jeg selv det haver fornullet af dem,  
Som til Vesteraalen henfarer.

Nu regnes en vaag lik 18 kilogram. Derfor naar det i regnskapet over skibsskatten heter f. eks.: «Niels Nielsson po Sødvenne Schipper til sin halffue fracht — 7 woger f(isk). Suennd Jonnsenn til (sin) halffue hyre — 3 woger f.», saa kan vi ikke derav slutte hvor mange fisk Nils Nilsens jægt virkelig har ført med. Jægtebruket i Nordland blev fra 1500-tallet av og ned gjennem tiderne drevet av de mere velstaaende bonder, av presterne i de største sognekald, og — som vi ser av skibsskattelisten — av mindre adelsmænd i Nordland<sup>1)</sup>. Men skipperen eiet ikke hele lasten. Gustav Peter Blom fortæller i «Bemærkninger paa en Reise i Nordlandene og igjennem Lapland til Stockholm» (Christiania 1830, s. 123), at 20—30 baatlag hadde en jægt sammen efter dennes størrelse. Eierne av jægten leverte bare styrmanden. Det antal vaag fisk som skipperen (eller stundom eieren av skibet, naar han selv var med) og styrmanden betaler, kan derfor bare angi deres halvdel av ladningen, ikke halvdel av det antal vaag som jægten virkelig førte.

Regnskapet over skibsskatten er, ser vi, ført i en slags geografisk rækkefølge, som forresten heller ikke er strengt gjennomført. Saklig deler det sig i fire klasser: I. skibsskatten fra byerne — Bergen og Trondhjem —, II. fra Nordland, III. fra Finmarken, IV. fra kystdistrikterne fra Søndfjord og nord til Namdalen. Regnskapet begynner med «Skattenn aff alle Schipper og Styremenn som boe wdj Bergenn bye oc Segler wdi the nordlennske leenn<sup>2)</sup> och Finndmarckenn». Længere ute i regnskapet (s. 39) følger «Skattenn aff alle Schipper och Styremenn Som boe wdj Trondhiems bye och Segler wdj the Nordlennske leenn och Finndmarcken». Fra gammel tid hadde ikke bare Nordlendingerne seilet med sin fisk til stævnene i Bergen, men Bergenserne hadde ogsaa seilet til Nordland og Finmarken for at handle og kjøpe fisk. Privilegierne for Bergen fra 1361 og til 1528 gav «de indenlandske kjøpmænd» der ret til «at seile med sine varer nord og syd i landet og til skatlandene og fredelig kjøpe og sælge paa alle steder som lovboken tilsteder»<sup>3)</sup> Efterat det hanseatiske kontor paa Tyskebryggen var blit eneraadende i Bergen, var denne seilas næsten fuldstændig ophørt. Men efter 1500 og især efterat Kristiern II var blit konge, tok den til paany. I regnskapet for Bergens kongsgaard 1521 er opført 20 «skiff som vd er løbenn tiill Nordlan-

<sup>1)</sup> Se Norges land og folk, Nordlands amt, II, 252.

<sup>2)</sup> Til de nordlandske len er regnet: Helgeland, Salten, Vesteraalen og Lofoten, Andenes len, Senjen len og Trumsen (Tromsø) len.

<sup>3)</sup> Norges gamle Love III, 181 (nr. 98).

denn»<sup>1)</sup>. De aller fleste av disse hørte, ser vi, hjemme i Bergen og seilet til Finmarken eller til Tromsø len, derimot ikke til det egentlige Nordland. Det samme har vistnok ogsaa været tilfældet med de fleste av de nordfarere fra Bergen, som nævnes i regnskapet for 1563. Hanseaterne mente at retten til at drive seilas med egne skibe paa det nordlige Norge stred mot Kontorets privilegier, og at det vilde være ødelæggende for dette, om borgerne i Bergen skulde faa lov til at seile paa Nordland og Finmarken. Striden blusset op efter at Grevefeiden var slut, og det blev under Kristian III og Fredrik II ført gjentagne forhandlinger om borgerskapets ret til at utruste nordfarere. I Odense 1545 blev det foreløbig avgjort at borgerne i Bergen skulde ha ret til hvert aar at seile med 10 nordfarerskib til det nordlige Norge, men de skulde bare gjøre én reise om aaret og ikke seile med skibene direkte fra Nordlandene til Holland eller andre steder i utlandet, men først til Bergen med sine varer; borgerne i Bergen skulde videre ha samme ret som Kontoret til at utruste nordfarere og handle med dem<sup>2)</sup>. Disse bestemmelser blev opretholdt ved kongebrev til Bergen av 15. juli 1552 og 23. sept. 1554<sup>3)</sup>. I brevet av 1552 er det tilføiet (§ 1): «*doch sollen die von Bergen kein frombde gesellschaft annehmen in die hantirunge zu Norden*». Ved recessen i Odense mellem Danmark-Norge og Hansestæderne av 25. juli 1560 blev det endelig fastslaaet at borgerne i Bergen i kraft av sine gamle privilegier hadde ret til at seile nord og syd i Norge og til at utrede nordfarere, dog skulde de i første 12 aar ikke drive denne seilas med mere end 24 skib<sup>4)</sup>. Det antal skib — 24 — som her blev fastsat, blev for det første ikke overholdt. Det ser vi av regnskapet over skibsskatten i 1563. Siden blev det derimot anderledes. Mellem Mikaeli 1566 og Mikaeli 1567 seilet bare 22 fartoier fra Nordland til Finmarken<sup>5)</sup>. Men i 1569 klager indbyggerne i Finmarken til kongen over at «*Borgerne udi Bergen nu paa nogle Aar med deres Seilads og store Mersskibe have dem fortrængt og deres Næring og Bjering betaget, saa at de med deres Skibe, som Landet af Arilds Tid have opholdt, ikke kunne have nogen Fremgang*»<sup>6)</sup>.

Om Trondhjemsborgernes seilas og handel paa Nordland og Finmarken har vi alt talt i indledningen over ledingsskatten fra Trondhjem i 1548. Trondhjems ret til at handle paa Nordlandene grundet sig paa Kristiern I's fribrev av 1455, som tillot «*at forne wore borger y Thrundthiem, huer oc alle, oc huer for sick, maa oc skala frij oc whindrada kiøpa oc selia till lanndt oc till*

<sup>1)</sup> Norske Regnskaber og Jordebøger II, 605—609.

<sup>2)</sup> Recessen er trykt i Danmark-Norges Traktater 1523—1750, udg. av S. Laursen, B. I 650 ff., § 2—3.

<sup>3)</sup> Sammesteds, 658., 662 f.

<sup>4)</sup> Sammested, 635 § 1. Jfr. Ræstad, Kongens Strømme, s. 97.

<sup>5)</sup> Norske Mag. II, 52.

<sup>6)</sup> Norske Rigsreg. I, 612.



watn i kiøbstadernne oc lannzbygd, j huor thenom lyster j wortt riige Norrige»<sup>1)</sup>). Trondhjemsborgerne drev dels en opkjøpshandel i det smaa, efter at Vaageflaaten ved midsommerstid var seilet sydover til Bergen. Ogsaa kjøpmænd fra Bergen tok del i denne handel. Schønnebøl fortæller i «Lofotens och Vesteraalens Beskriffuelse» 1591 om fiskeværet Langenes i Vesteraalen: «Her ligger om sommeren gandske mange Bergens borgere og Trundhiems borgere med kiøbmandskab og udsalg, og saa meget gods, som hiid bliver ført, det gaar sin kos alt sammen for fisk»<sup>2)</sup>). Videre fortæller Schønnebøl om fisket i Nordland: «men den fisk som de drager om sommeren, som de ikke kunde forvare for mad-diker, den seller de Trundhiems borgerne, som her ligger med kiøbmandskab, hvilke salter hannem straxen, en nat eller to, og tørker hannem siden paa bierget imod solen, saa at han bliver haard som et andet stykke træ, og paa denne fisk haver de en god fortieneste, enddog at de have nogen umag med hannem, men de faar hannem for en ringe ting, fordi fiskerne viide ikke hver-til han duer, men de ere glæde at de kunne faae noget der fore»<sup>3)</sup>). De driftige Trondhjemsborgere fór dog ikke bare paa Nordland, men ogsaa paa Finmarken. Det kan vi se av lensregnskaperne for Bergens kongsgaard i 1520—21<sup>4)</sup>). Tallet paa Finmarksfarere i Trondhjem er uten tvil vokset mellem 1521 og 1563. Men hvor-mange som i 1563 fór paa Finmarken og hvor mange paa Nordland, kan vi ikke se av regnskapet.

I «Den norske So» av 1584 fortælles det hvorledes Bergens- og Trondhjemsborgerne drev sin handel paa Nordlandene: «Smaa hvide høns ere alle Borgere i Bergen og Throndhjem samt andre stæder, hvoriblandt ere mange Tydske, som til forn have været kjøbmandstjenere paa Bryggen i Bergen, og siden have giftet sig. De ere kloge og forsigtige i sin handel, og lade sig ej let overliste. De af dem, som bo i Bergen og Throndhjem, reise hvert foraar tidlig til Nordlandene, komme ved St. Jacobi dag (25 juli) hjem igjen, og betale af paa sin gjeld. Endel af dem seile derhen om efteraaret, blive der vinteren over og fiske med de andre, og naar de komme tilbage, betale de sine udredere af hvad gud har tildelt dem og de have erhvervet ved kjøbmandskab»<sup>5)</sup>). De Bergens- og Trondhjemsborgere som var vinteren over i Nordland og Finmarken, betalte alt i 1520-aarene sin skat der og ikke i hjembyen.<sup>6)</sup> Dette er grunden til at regnskapet over skibsskatten

<sup>1)</sup> Norges gamle love, 2den række II, s. 122 (nr. 68).

<sup>2)</sup> Historisk-topografiske Skrifter om Norge og norske Landsdele, udgit ved Gustav Storm, 198.

<sup>3)</sup> Sammesteds, 204.

<sup>4)</sup> Norske Regnskaber og Jordebøger II, 256 f., 651.

<sup>5)</sup> Norske Magasin II, 18.

<sup>6)</sup> Raadmanden Simon Svensen i Trondhjem betalte saaledes i 1521 skat i Gryllefjord Torsken (Norske Regnsk. og Jordeb. II, 651).

under de nordlandske len og Finmarken opfører flere skippere og skibseiere som synes at ha hørt hjemme i Bergen og Trondhjem.

Av «Den norske So» fremgaar det at mange av nordfarerne i Bergen og Trondhjem ikke selv eiet skibene, som de seilet med, men at disse blev utredet av andre. Av andre opplysninger kan vi se at de fartoier som fór paa Finmarken omkr. 1568, gjerne var eiet av flere i fællesskap og blev bygget temmelig store, forat Odense-recessen av 1560 kunde overholdes, at bare 24 skibe om aaret fik lov til at seile til Nordlandene og Finmarken. Forholdene har dog sikkert forandret sig i de næstfølgende aar. Vi hører herom i et kongebrev av 9. febr. 1569: «Og efterdi Borgermester og Raadmænd af Lybek nogen Aar siden forleden udi Odense have forhvervet hos høimeldte vor Herre Fader, at Bergens Borgere ikke skulle besøge Nordlandene med mere end 24 Skibe, hvilken Afsked udi nogen Aar skulde ved Magt holdes, og efterdi naar en Borger har havt en liden Fyrrejagt paa 8 eller 9 Læster, da regnes det strax for et stort Skib, da have de berammet, saa vidt deres Formue og Evne kan tilrække, at de heller vil være 4, 6 eller 8, flere eller færre, om et Skib, som noget kan agtes for et Skib, end holde saa mange smaa Jagter paa den nordlandske Seilads, paa det de tyske Kjøbmænd ikke skulle have Aarsag sig imod dem at beklage». En skibslast var omkr. 2000 kilogram.<sup>1)</sup> «En liden Fyrrejagt paa 8 eller 9 Læster» skulde saaledes kunne føre 16000 til 18000 kilogram, det vil si mellem 900 og 1000 vaag. Er denne regning rigtig, skulde de mindste jægter i Bergen være adskillig mindre end Nordlandsjægerne, som var av forskjellig størrelse fra 9000 til 4000 vaag.<sup>2)</sup> Vi ser ogsaa at de 45 nordfarerskib i Bergen bare forte litet mere og de 32 nordfarerskib i Trondhjem mindre fisk end de 21 jægter i Vesteraalen og Lofoten. — Dog maa det merkes at i Nordland betalte ogsaa styrmændene skatten i fisk.

Slik en liten furujægt som nævnes i brevet av 1569, maa ha været meget mindre og helt forskjellig bygget fra de fartoier som fór paa Finmarken. Der bruktes «store mersskib» som kunde rumme mange folk. Ombord paa en Finmarksfarer som forliste i 1562, var det «38 personer med kvinner og barn och mender».<sup>3)</sup> — Naa Nordlandsjægerne var det fra 12 til 16 mand. — En slik Finmarksfarer har vel hat helt dæk og kahytter og lignet de fartoier som fór paa Nordsjøen. Av regnskapet for Trondhjem ser vi at borgermester Adrian Falkener eiet to skib, som fór paa Nordlandene, uten tvil paa Finmarken. Det ene, vel det største, forte han selv; det andet, en *pinke*, blev fort av Niels Mattsen som styrmann. Dr. *Bernhard Hagedörn*, som er mellem de mange lovende videnskapsmænd som er faldt under verdenskrigen, siger om pinken i sit

<sup>1)</sup> W. Vogel, Geschichte der deutschen Seeschiffahrt I, 558.

<sup>2)</sup> Norges land og folk, Nordlands amt II, 248.

<sup>3)</sup> Mag. I, 208.

<sup>4)</sup> Norges land og folk, Nordlands amt II, 149.

verk «Die Entwicklung der wichtigsten Schiffstypen» (Veröffentlichungen des Vereins für Hamburgische Geschichte, B. I, s. 90): «Die Pinke war ein Typ, der in Zeeland und an den benachbarten flandrisch-nordfranzösischen Küsten sowie der Dünenseite von Holland zu Hause war. Das Fahrzeug musz auszerordentlich seetüchtig gewesen sein. Es vollführte Reisen bis nach Norwegen und Calais». Navnet viser at borgermester Adrian selv var Nederländer av fødsel. Vi tør tro at han har kjøpt sin pinke i Holland og brukt den, næppe til Nordlands-, men til Finmarksfærder. Borgermester Adrians pinke vidner om at Nordmændene atter var begyndt at følge godt med paa skibsfartens omraade. Ellers oplyser regnskapet over skibsskatten ikke noget om hvor store skibene var og hvor mange vaag fisk de kunde føre. Heller ikke oplyser det som regel noget om hvem som eiet skibet, skipperen eller en anden. I regnskapet for Trondhjem finder vi 3 mænd, som eiet to skib, hvorav de selv har ført det ene, nemlig Adrian borgermester, Hans Skotte, som vi kjender fra Kristoffer Galles Register av 1548, og Haldor Olsen, som vel har eiet «Store Haldors Jagt», som blev ført av en styrmand. I regnskapet for 1563 opføres: 1. *Johann Capelmanns Skipper* og desuten *Johann Capelmanns styremann* paa skibet til Wellem Jonnszen. Det ser der ut som om Johan Capelmann har eiet en jægt, som han har latt en anden føre, og selv tjent som styrmand for hyre paa et andet fartoi. 2. *Kride, Gert Frisis Skipper*. Gert Fris maa ha været en av de mere velstaaende borgere i Bergen. Han var huseier og lagrettemand og nævnes oftere i samtidige breve.<sup>1</sup> Han maa ha eiet det skib som Kride førte. 3. *Anne, Byri Hannssens effterleuerske*, kan som kvinde heller ikke ha ført det skib hun eiet; det blev derfor ført av styrmanden, Karll Olsenn, som paa grund av sin mere selvstændige stilling betalte ikke sin halve hyre i penger, men sin halve fragt, 15 vaager fisk. 4. *Alitt Jachop Saxsis Skipper*. Alit maa ha været enke efter Jakob Sakse og efter mandens død i 1561 ha hat en skipper til at føre sit skib.<sup>2</sup>) 5. *Nils skriver*, som paa sin første reis betalte i penger og anden gang «til sin halve hyre», og likeledes 6. *Laurits Jonsson*, som paa sin første reis betalte i penger, har neppe heller eiet de jægter de førte. — I regnskapet fra Trondhjem er det bare én skipper (*Mogenns Mogennszen*) som nævnes to ganger.

Skibsskatten fra Bergen blev betalt av 36 skipper; av disse er 20 «sielff bode Skipper oc styremann», de 16 har ogsaa styrmand ombord. 8 stykker opføres bare med sit navn, men betaler «til sin halve fragt», f. eks. «Duncker Marckorttsenn till sin halffe fract — 5½ wog f.». Duncker Marckorttsenn eller Danquard Macfarson som han ogsaa kaldes (d. e. Duncan Macpherson) var Skotländer av fødsel og en velkjendt borger i Bergen. Han bodde ved Øvre-

<sup>1</sup>) Rigsreg. I, 652; Mag. I, 498, 593.

<sup>2</sup>) Se anmerkningerne under regnskapet for Bergen.

strætet paa en grund som tilhørte kronen og før hadde tilhørt Allehelgenskirken<sup>1)</sup> og hadde i slutten av 1563 en egteskapssak mot sin hustru, som han skyldte for at ha forgaat sig med en anden under hans fravær<sup>2)</sup>. Duncan Macpherson var, kan vi slutte av regnskapet her, i Nordland eller Finmarken i den tid hans hustru fik et daarlig ord paa sig. Ogsaa de andre 7 som betaler skat «til sin halve fragt», maa ha været Nordlandsskipperne eller nordfarere. Til disse maa endelig regnes «Anne, Byri Hannssens efterlueverske», som ogsaa betaler skat «til sin halve fragt», men vel ikke selv har været nordfarer. Der er en styrmand ombord paa hendes skib, og han betaler ikke, som styrmanden pleiet, «til sin halve hyre», men 15 vaag fisk, mens enken Anne betalte 30 vaag. Styrmanden maa i dette tilfælde ha været skibsfører. Skibsskatten for Bergen blev i det hele betalt av 18 styrmænd; av disse betalte 4 «til sin halve fragt», 2 andre betalte ogsaa sin skat i fisk (halvdelen av føreren eller eieren); resten betalte «til sin halve hyre». Endelig kan merkes at 1 skipper, Niels Schriffuer, ogsaa betalte «till sinn halffue hyre»; han kan følgerig ikke selv ha eiet skibet, men det er utredet av andre. I det hele skulde det efter dette ha været 45 nordfarerskib i Bergen. Men flere navn opføres to ganger i regnskapet. Disse er: 1. Johann Capelmann, som før er nævnt, 2. Mortenn Blancke, 3. Niels Schriffuer, 4. Annders Perszenn, 5. Lauritz Jonnsenn. Grunden maa være at disse har gjort to reiser paa ett aar. Tallet paa nordfarerskib blir saaledes i virkeligheten bare 41.

Vi finder mellem nordfarerne i Bergen flere kjendte mænd, saaledes borgermesteren Laurits Persson, som ogsaa eiet gaarder ved Tjellesund i Trondenes<sup>3)</sup> og flere raadmænd. Ogsaa utlændinger, som var bosat i Bergen, var mellem nordfarerne, Skotlændere som den før nævnte Duncan Macpherson, Gilbert Andersson, hans styrmand, og raadmanden Jørenn Skotte, og Hollændere som Wel-lom Jonszenn paa Hollænderstrætet. Enkelte som Claus Mockelborrig og Goskalek Skarnnebeck har tyske navne; men de har næppe tilhørt tyskerne paa Bryggen; for det var ikke tillatt for disse — og imot deres interesser — selv at seile nord for Bergen. De skib som før paa Nordlandene fra Bergen, maa ha været av forskjellig størrelse. Den «halve fragt», som skipperen eller eieren betaler, skifter fra 30 vaag og ned til  $\frac{1}{2}$  vaag fisk. Muligens kan vi dog av dette ikke slutte andet end at skipperen selv bare eiet en liten del av lasten. Men naar Anne, Byri Hanssens efterleverske, og hendes styrmand tilsammen betalte 45 vaag fisk, mens Niels Jonssenn, som baade var skipper og styrmand, bare betalte  $\frac{1}{2}$  vaag,

<sup>1)</sup> DN. X n. 758; han kaldes her Dunckert Skotthe.

<sup>2)</sup> Mag. I, 232—237.

<sup>3)</sup> DN. II n. 1151, XI n. 718. Gaardene var: Loffanger (nu Lavangen), Bredestrand (nu Breistrand), Rødeberg (nu Rødberg) og Stokke.

og Simen Anderssen, som før paa Nordfjord, 1½ vaag, da maa det ha været forskjel i størrelse paa skibene deres.

Skibsskatten av Trondhjem blev i 1563 betalt av 30 skipper. Av dem kaldes 18 «skipper og styrmand», 12 bare «skipper»; de sidste har allé styrmænd ombord; det har ogsaa 1 av dem som kaldes «skipper og styrmand». Av styrmændene betalte 15 skibsskat. Av disse førte ialfald 2 skib, nemlig «Niels Mattssen Styremand po borgmesterens pinneke aff Tronndhiem» og «Jeppe Sørennsenn Styremand po store Haldors Jagtt». Én skipper nævnes derimot to ganger. Det var saaledes i virkeligheten 31 nordfarerskib og -jægter i Trondhjem.

Mellem de rikeste og største nordfarere i Trondhjem var borgermesteren, Adrian (Falkener); han eiet, som nævnt, to nordfarerskib. Videre møter vi adelsmanden Aksel Gyntersberg (*Axsill Gyntersberrig*); han tilhørte en indvandret æt fra Pommern og var blit gift med en datter av Trond Benkestok og hadde efter sin svingerfar ogsaa arvet gods i Helgeland. I 1560 var han blit forlenet med Bakke kloster ved Trondhjem<sup>1)</sup> og bodde dels i Trondhjem, dels paa Steinsviksholm, dér han førte befalingen under Evert Bild. Som bekendt overgav disse to uten motstand borgen til Svenskerne. Men Aksel Gyntersberg kom siden til naade igjen og blev 1565 forlenet med kronens store gods Torget i Brønnøy<sup>2)</sup> og efter Syvaarskrigen med Helgeland. Han maatte dog alt i 1571 opgi begge deler til Mads Skeel<sup>3)</sup>. Mellem nordfarerne i Trondhjem finder vi videre raadmænd som Oluff Persenn<sup>4)</sup> og lagrettemænd som Einer Marckarttsenn (Einar Markvardson)<sup>5)</sup> og Poel salmager<sup>6)</sup>. Paal salmaker, som vi ogsaa kjender fra ledingslisten av 1548, eiet ikke selv skib, men var skipper paa «Hanns Skots Jagtt». Hans Skotte, som vi ogsaa kjender fra ledingslisten, eiet nemlig to skib og førte selv det andet. Mellem nordfarerne i 1563 er det ogsaa flere andre som er nævnt alt i 1548.

Ved siden av Bergen og Trondhjem var det fiskejægterne og -skibene fra Nordland og Finmarken som betalte den største skibsskat.

Efter Søndfjord og Nordfjord følger «Skips Skattenn aff the nordlennske leenn och Finndmarckenn Anno 63». Først kommer skatten af *Vesteraalen* og *Lofoten*. Her er regelen at det er baade skipper og styrmand ombord. Skipperen var samtidig eier av skibet eller jægten. Ifølge «Artikler om jægtebrug i Nordlandene» av 1739 skulde «distriktets almue gjøre forening med en skipper om

<sup>1)</sup> Rigsreg. I, 301 f.

<sup>2)</sup> Rigsreg. I, 474. Det er galt, naar det i Norges land og folk, Nordlands amt II, 910, heter at Aksel Gyntersberg hadde faat Torget med Kristin Benkestok.

<sup>3)</sup> Rigsreg. I, 698.

<sup>4)</sup> DN. XI n. 860.

<sup>5)</sup> Identisk med Ener Marqualszon DN. XI n. 860.

<sup>6)</sup> Identisk med Pouell Olsszon ij Salmagers gaarden, DN. XI n. 860.

at holde bygdefar for dem<sup>1)</sup>. Skipperen betaler «til sin halve fragt» fra 33½ vaag og nedover. Regelen er ogsaa at styrmanden betaler «til sin halve fragt» — halvdelen av det skipperen betaler — og ikke, som loven sa, «til sin halve hyre» eller i penger. Skatten fra Vesteraalen og Finmarken blev betalt av 19 skipper og 21 styrmænd. I virkeligheten var dog tallet paa skib og jægt ogsaa 21; for 1 skipper betalte for «fractt aff 2 Schip oc ein lidenn Jactt». I 1631 var det 16 jægt i Lofoten og 9 i Vesteraalen<sup>2)</sup>. Storparten av skipperne synes at ha været bønder og væreiere, som Biorn Olsenn i Henningsvær, Knut i Petvik, Oluff Biornssenn i Røst, Mickell Biornssenn i Gaukværøy<sup>3)</sup> o. fl. Nogen av skipperne kan dog bare ha været fiskere og opsittere paa værene, som *Oluff paa Berig*. Berg i Buksnes tilhørte kronen og var i 1614 fogedgaard (Norske Gaardnavne, B. XVI, Nordlands Amt, 338). Regnskapet regner op følgende vær i Lofoten og Vesteraalen: Henningsvær i Vaagan, Sande i Gimsoy eller i Berge<sup>4)</sup>, Petvik og Berg i Buksnes, Røst, Vinje (Sødvennie) og Gaukværøy i Bø, Myre i Øksnes. — Mellem jægtebrugerne moter vi ogsaa en prest, «her Michill i Westrollen». Hr. Mikkel var i mange aar prest i Vesteraalen og døde omkr. 1580; hans son hr. Mogens arvet kaldet<sup>5)</sup>. Som vi i det følgende skal se, var det ogsaa andetsteds baade i Nordland og længere syd flere prester mellem jægtebrugerne; derimot ikke i Finmarken, synes det. I det hele opregner regnskapet over skibsskatten 1 biskop og 11 prester mellem jægtebrugerne. Den første nordlandsprest som tidligere har været kjendt som jægteeier, er Morten Thuesen til Øksnes og Langenes i Vesteraalen; han var i 1592 i Bergen med egen jægt<sup>6)</sup>. Desuten har kirken paa Røst, ser vi, ogsaa sendt fisk sydover paa egen jægt. Peder Munck maa efter navnet at domme ha været en adelsmand. Nogen av skipperne som Peder Gerttzenn og Wellats Anndersenn har, om det tør sluttes noget av navnene, ikke været indfødte Nordlændinger, men indflyttede handelsmænd.

Skibsskatten av *Salten* blev betalt av 24 eller 23 skipper<sup>7)</sup> og av 19 styrmænd; 5 skipper og ogsaa styrmænd. I 1631 var det 26 jægt i *Salten*.<sup>8)</sup> Mellem jægteskipperne finder vi ogsaa her to prester, hr. Harild i Gildeskaal, og Hr. Mogens i *Salten*.<sup>9)</sup> Mellem de andre skipper som nævnes, har Erik Bagge vistnok tilhørt lav-

<sup>1)</sup> Norges land og folk, Nordlands amt II, 252.

<sup>2)</sup> Sammesteds s. 253.

<sup>3)</sup> Gurkwerøe maa være Gaukværø i Bø i Vesteraalen (Norske Gaardnavne, B. XIV Nordlands amt, 375 (Nr. 22). Jeg formoder at han er den samme som Michell Biornsson i Vordøen som 24. april 1571 paa Trondenes undertegnet en klage til kongen (Mag. I, 40). Vordøen kan ikke være Vardø, da ellers ingen Finmarkinger var med. Det maa da være feilskrevet.

<sup>4)</sup> Norske gaardnavne, B. XVI s. 317, 321.

<sup>5)</sup> Rigsreg. II, 413.

<sup>6)</sup> Norges land og folk, Nordlands amt II, s. 251.

<sup>7)</sup> En kaldes ikke skipper, men betaler til sin halve fragt og har styrmænd.

<sup>8)</sup> Norges land og folk, Nordlands amt II, s. 653.

<sup>9)</sup> Jfr. Mag. I, 249.

adelen.<sup>1)</sup> 1 skipper er fra Maaløy i Ledingen (Christiern y Fiel-dall). De andre nævnes bare ved sit navn og farsnavn, saa vi kan ikke se hvorfra de har været. Som det vil ses, har det ogsaa fra Salten været utført ikke saa litet tørret kveite (rav og rekling), mere end fra Vesteraalen og Lofoten.

Skibsskatten av *Trums* eller *Trumsen* (Tromsø) blev betalt av 12 skipper og 7 styrmænd; 5 skipper var samtidig styrmænd. Mellem skipperne eller jægtebrugerne finder vi ogsaa presten, hr. Peder Mortennszenn. Han maa være død enten paa reisen til Bergen eller ikke længe efter. For 19. august 1565 nævner Absalon Pederson at hans enke (her Per i Trumsens efterleuerske) var tilstede ved et bryllup i Bergen.<sup>2)</sup> Brylluppet blev holdt av Hans badskjær eller bartskjær, som ikke længe efter blev foged i Vesteraalen og fik kongsgaarden Husby i Hassel til forlening.<sup>3)</sup> Mellem dem som var tilstede, nævnes ogsaa Michel Borringholm. Han maa være den samme som Mickell Borinnholm, som nævnes som «skipper og styrmænd» i Trumsen, og synes at ha været en anset borger i Bergen. Naar han nævnes mellem skipperne fra Trums, da maa det være fordi han var der vinteren over. Mellem jægtebrugerne i Trums nævnes ogsaa en adelig kvinde, «hostru Thorj», som jeg ikke har kunnet identificere.

Skibsskatten av *Senjen* blev betalt av 22 skipper og 15 styrmænd. — Tallet av jægter var det samme i 1631. — Mellem skipperne finder vi «*Mester Hanns Gaas Schipper till sinn fractt — 23½ voger f.*» Mester Hans Gaas er den bekjendte Trondhjemsbiskop som døde i 1578. Efter reformationen hadde biskoperne i Trondhjem indtægterne av Trondenes prestegjeld med pligt til at holde kirkerne i prestegjeldet ved magt og at sørge for at det blev tilsat prester ved dem.<sup>4)</sup> Dette er grunden til at magister Hans Gaas nævnes som skipper i Senjen. Mulig har han ogsaa selv i 1563 gjestet Trondenes og seilet sydover med fisken sin i sin jægt. Mellem de andre skipper nævnes Chrestenn Jude paa Berg (i Trondenes). Absalon Pederson nævner 29. okt. 1562 at en Finmarksfarer med 38 folk ombord forliste utenfor Stat. Mellem dem som omkom, var «*Marite Brock, Christiern Jude, hennis mand.*»<sup>5)</sup> Denne Christiern Jude og Chrestenn Jude synes at være samme person. Rimeligvis er han dog ikke omkommet og er identisk med den Christen Jude som 1580 var foged i Namdalen.<sup>6)</sup> Mellem skipperne fra Senjen vil vi ogsaa lægge merke til *Jachop Smaa-*

<sup>1)</sup> Jfr. Historisk Tidsskrift 2 R. B. V, 145.

<sup>2)</sup> Jfr. Mag. I, 289.

<sup>3)</sup> Rigsreg. I, 470 f.

<sup>4)</sup> Jfr. Norges land og folk, Tromsø amt II, 89. Schönneböhl, Lofotens och Vesteraalens Beskriffuelse 1591 (Hist.-topogr. Skrifter, udg. av G. Storm), 180.

<sup>5)</sup> Mag. I, 208.

<sup>6)</sup> Jfr. Dombog for 1580, 6 ff., 13 ff.

*suend*; tilnavnet brukes hyppig i lensregnskaperne om mænd som er i tjeneste hos lensherrerne. Jakob smaasvein har kanskje været i tjeneste hos fogden i Senjen, Jakob Hansson;<sup>1)</sup> han er næppe identisk med denne. Hvor skipperne og jægtebrukerne har bodd, nævnes ikke, saa nær som den før nævnte Kristen Jyde paa Berg, Edis paa Giske (i Torsken) og Gunnar i Reisen (d. e. Sørreisen).

Skibsskatten fra *Andenes* blev betalt av 5 skipper og 4 styrmænd. Mellem skipperne nævnes først og som den største av dem Axsill Fredericksenn, d. e. lagmanden i Bergen Aksel Fredrikson Fridag, som før bodde paa og var forlenet med Bleik paa Andenes;<sup>2)</sup> han kaldes «til Lenes» (d. e. Leines i Steigen). Videre nævnes adelsmanden Hanns Persenn paa Thiottøenn, d. e. Tjotta i Søndre Helgeland. Hans Persson (Pedersson) kjendes ogsaa andetsteds fra; han var forlenet med Tjotta og foged i Nordland<sup>3)</sup> og hadde i 1561 sak om noget jordegods med Jens Splid, som var verge for sine stedbarn, hr. Vincents Lunges barn, og kjøpte i 1565 eiendommer ved Tjellesund i Trondenes.<sup>4)</sup> Mellem de andre skipper og jægtebrukere fra Andenes kan nævnes Anders Alfisen; han kjendes ogsaa andetsteds fra; han bodde paa Bleik i Andenes sogn og var med at underskrive Nordlændingernes klage til kongen 24 april 1571.<sup>5)</sup> Han har dog bare været fisker, ikke væreier, for Bleik tilhørte kronen og var som nævnt bortforlenet til lagmanden i Bergen, Aksel Fredrikson Fridag.<sup>6)</sup> Men Bleikboerne har altid været driftige folk.

Skibsskatten av *Helgeland* blev betalt av 27 skipper og 19 styrmænd; 8 skipper var samtidig styrmænd. I 1631 var det likeledes 27 jægter i Helgeland.<sup>7)</sup> Mellem skipperne eller rettere mellem jægtebrukerne er «hostru Anne Trund Bennckestocks». Hustru Anne var enke efter den norske adelsmand Trond Benkestok, som i 1541 blev forlenet med Sunnmøre. Hans hovedgaard var Meløy paa Helgeland, derfra hadde ætten store indtægter i fisk.<sup>8)</sup> Hustru Anne bodde selv i Bergen<sup>9)</sup> og døde i 1569.<sup>10)</sup> Mellem jægtebrukerne møter vi videre Peder Smeid; han maa være den samme som Peder Smid, som i 1568 »fik livs brev paa en gaard han i boer, kaldes Udtorgen, mod at give sædvanlig afgift.»<sup>11)</sup> Udtorgen maa være Ytre Torget paa Brønnøy i Helgeland, som i daglig tale kaldes Uttorgen. Et par andre av jægtebrukerne synes ogsaa at ha tilhørt lavadelen, nemlig Mickill Thieste (d. e. Theiste) og Chre-

<sup>1)</sup> Rigsreg. II, 205.

<sup>2)</sup> Rigsreg. I, 683.

<sup>3)</sup> Mag. I, 495<sup>b</sup>.

<sup>4)</sup> Rigsreg. I, s. 307, DN. XI, nr. 718.

<sup>5)</sup> Mag. I, 440 (Anders Alfson paa Bleg).

<sup>6)</sup> Rigsreg. I, 632, 683.

<sup>7)</sup> Norges land og folk, Nordlands amt II, 253.

<sup>8)</sup> Se arveskiftet efter Trond Benkestok i 1570 (DN. VI n. 805, s. 832<sup>f</sup>).

<sup>9)</sup> Rigsreg. I, 632, jfr. Mag. I, 196, 288 f, 290.

<sup>10)</sup> Mag. I, 363.

<sup>11)</sup> Rigsreg. I, 608.



stenn Kruise. Mellem skipperne møter vi videre prester som mester Elling (d. e. mester eller magister Elling Pederssøn [Oxe?], sogneprest til Rødøy),<sup>1)</sup> hr. Harild og mester Christopher.<sup>2)</sup> Videre møter vi kjøpmænd som ikke bodde paa Helgeland, men i Bergen. Mellem dem er Jørgen Holste, som maa være den samme som Jørgen von (van) Holst som i 1558 og 1569 nævnes som gaardeier i Bergen.<sup>3)</sup> Ogsaa Clauus Hollennder, som jeg ellers ikke kan identificere, har rimeligvis været en kjøpmand i Bergen. Endel av jægtebrukerne nævnes ogsaa efter gaardene eller værene, der de bodde, saaledes Siurd paa Sannd (d. e. Sande i Vik sogn, Brønnøy), og Hermenn po Moe (Mo i Brønnøy). Den sidstes søn, Jon Hermenson paa Mo, undertegnet Nordlændingernes klage av 24. april 1571.<sup>4)</sup> Om de har været bønder eller leilændinger, kan ikke avgjøres.

Alt ialt har efter dette tallet paa jægter og fartoier i Nordland — fra Helgeland og nord til Tromsø — været: 21 i Vesteraalen og Lofoten, 24 i Salten, 12 i Trumsen len, 22 i Senjen len, 5 i Andenes len og 27 i Helgeland, tilsammen 111. I 1631 var det i Nordlandene 100 jægter paa tilsammen 603<sup>7</sup>/<sub>12</sub> læst. Jægtebruket maa saaledes være gaat litt tilbake i slutten av 1500-og førstningen av 1600-tallet. I denne tid var jo i det hele fattigdommen og nøden i Nordland paa sit største, som vi bl. a. kan se av «Den norske So»<sup>5)</sup> og Schønnebøls «Lofotens och Vesteraalens Beskriffuelse 1591».<sup>6)</sup>

Fisket utenfor kysterne av Finmarken slog paa 1500-tallet godt til. Folk strømmet til paa alle kanter, og ved kysterne og paa øerne vrimlet det av folk. De Nordmænd som var bosat der, tok selv til at utføre sin fisk. Men her møtte de konkurranse baade fra utlændinger, især fra Engelskmænd, og fra indbyggerne i Bergen og Trondhjem. Utlændingernes handel paa Finmarken fik dog aldrig saa stort omfang at den blev til skade for landet. Mere skadelig for Finmarken blev Trondhjems- og især Bergensborgernes handel. Paabudet om at utlændinger ikke maatte seile nord for Bergen til Nordland og Finmarken blev indskjærpet, og al seilas fra Finmarken blev forbudt, hvis ikke skipperne først seilet til Bergen med sine varer. Det heter i kongebrev av 11. april 1562: «Som borgerne udi Bergen dennem beklage, at fremmede skibe, som ikke hore under kronen, begynde at seile norden om Bergen, og somme saa vidt som til Finmarken og siden derfra til Holland, og derfor mene, at hvis denne seilads skulde blive ved magt, da var de og deres bye ganske bedervede, og formåede

1) Rigsreg. I, 531, Mag. I, 258 anm.

2) Jfr. Mag. I, 295, 328 (samme mand?).

3) Mag. I, 498, Rigsreg. I, 632.

4) Mag. I, 440.

5) Norsk Magazin II.

6) Hist.-topogr. Skrifter, udg. af Gustav Storm.

hverken at gjøre Hans kongl. majestæts eller rigets tyngde, — saa skal herefter ingen udlændiske skibe seile norden om Bergen, og ei heller nogle skibe seile af Nordland eller Finmarken med deres fiskevare til Holland eller andetsteds, førend de har været der til (: til Bergen) med samme nordlandske vare, efter den afsked som derom gik til Odense mellem os og de tyske stæder og borgerne 1560<sup>1)</sup>). Forbudet mot at seile til utlandet fra Finmarken blev gjentat i 1568<sup>2)</sup>). Efter denne tid begyndte det at gaa tilbage med Finmarken. Indbyggerne der klaget, ser vi av et kongebrev av 9. febr. 1569<sup>3)</sup>), over «at Borgerne udi Bergen nu paa nogen Aar med deres Seilads og store Mersskibe have dem fortrængt og deres Næring og Bjeriing betaget, saa at de med deres Skibe, som Landet af Arilds Tid have opholdet, ikke kunne have nogen Fremgang. . . . Udi lige Maade beklagede de, at naar de komme til Bergen, muede leie Huus hos Borgerne og holde al Byens Tyngde og Besværing med dem undtaget Skat alene, men naar Borgerne af Bergen komme i Nordlandene, holde de aldeles ingen Tyngde med dem, og begjeret derfor, at de maatte blive holdet ved slige Friheder, som de have havt af Arilds Tid, og at de af Borgerne i Bergen ikke derimod skulde besværes». Kongen bestemmer nu: «1. Først at forne vore Undersaatter udi Bergen skulle herefter med deres Skibe besøge Nordlandene og Finmarken og der bruge deres Kjøbmandskab og Handel, efter deres Privilegiens Lydelse og den Afsked og Reces, som blev uprettet og gjort udi vor kjære hr. Faders, salig og høilovelig Ihukommelse, og udi vor Tid. 2. Udi lige Maade skulle og vore Undersaatter udi Finmarken muede bruge deres Seilads med deres Skibe, eftersom sædvanligt har været, dog skulle hverken af Parterne muede føre did udi Finmarken noget Speceri udi deres Skibe, og hvilken som ville føre Øl did ind udi Landet, skulle have deres halve Lad med Mel og Malt, paa det at Landet med gode Vare og nødtørfdig Underholdning kunde blive bespist. . . . 4. Og hvis de til deres Skat skulle udgive med Leding og anden Tyngde, skal det og holdes paa begge Sider baade med Borgerne af Bergen udi Finmarken og med de Finmarker til Bergen, eftersom her til sædvanligt været har».

I 1562 maa handelen og skibsfarten fra Finmarken endda ha staat i sin fulde blomstring. Tallet paa fartoier er vel ikke saa stort; men de synes at ha været større end Nordlandsjægerne. Vi har før nævnt at ombord i en Finmarksfarer som forliste i 1562 var det 37 personer. Vi ser ogsaa at Finmarksskipperne betaler større skibsskat end jægteskipperne fra Nordland, op til 63 vaag. Skatten blev betalt av 13 skipper, derav var de 8 bare skipper og hadde styrmand ombord; resten var baade styrmand og skipper. Des-

<sup>1)</sup> Norges land og folk, Finmarkens amt II, 757; Ræstad, Kongens strømme, 98 f.

<sup>2)</sup> Mag. I, 492.

<sup>3)</sup> Rigsreg. I, 612 ff.

uten betaltes skibsskatten av én kvinde, som vel ikke selv har ført skib, av én mand, som ikke kaldes skipper, men betaler »til sin halve fragt», og av to styrmænd ombord paa en anden mands skib. Tallet av fartøier fra Finmarken har altsaa tilsammen været 17; de betalte i skat næsten like meget som fra Lofoten og Vester-aalen.

Storparten av Finmarksskipperne nævnes efter handelsstedet, der de bodde: 1. *Jonn Olsenn y Tueffjordenn*, bror eller søn til Oluf Olsen i Mefjord, som underskrev klagen i 1571?<sup>1)</sup> *Tufjord* paa nordvestsiden av Rolfso i Maaso herred er endda et kjendt fiskevær.<sup>2)</sup> 2. *Gisle Niels dotter y Sørver*. Sørvær paa Sorøen i Hasvik herred er endda et kjendt vær og handelssted. Efter reformat-sen av 1589 var Sørvær eget prestegjeld, med 2 kirker, én i Sørvær og én i Hasvaag; den i Sørvær var hovedkirke. I 1693 var det i de to sidste aar ikke holdt nogen gudstjeneste i Sørvaag kirke, og fire aar efter var den «mestendeels nedfalden»; nu er det ingen spor av den<sup>3)</sup>. 3. *Torbiornn Bordsenn y Loppenn*. Loppen i Loppen og Øksfjord herred har ogsaa indtil vore dager været et kjendt handelssted og var alt i 1589 eget prestegjeld<sup>4)</sup>. 4. *Tostenn y Kieluigenn*, 5. *Arnold Hendrichsenn y Kieluigenn*. Kjelvik paa sydøstsiden av Magerøy er endda et stort fiskevær og handelssted; det nævnes i 1694 ogsaa som tingsted<sup>5)</sup>. Arnold Henriksen, som efter navnet at domme har været en Tysker, har mulig eiet begge skibene i Kjelvik. Ialfald kan Torstein i Kjelvik ikke ha eiet det skib han førte; for han betalte skat «til sin halve hyre». 6. *Knud Gerualsenn y Opnenn*. Opnan paa nordøstsiden av Magerøy er nu et litet fiskevær. Langt tilbage i tiden skal det ha været kirke og begravelsesplass paa Opnan og sandsynligvis da ogsaa en sterkere bebyggelse. Efter sagnet skulde stedet være blit herjet av fiender og derfor i aarrækker ha ligget øde, til det i det 19de aarhundrede paany bosatte sig folk der<sup>6)</sup>. 7. *Gulbrandn Olsenn y Gannguigenn*, d. e. Gamvik paa vestsiden av Tanafjord, paa lappisk *Ganga-vika*.<sup>7)</sup> Ved Gamvik staar nu en annekskirke.

Mellem skipperne fra Finmarken nævnes *Oluff Siurdsenn*, vistnok den samme som Absalon Pederson fortæller om at han var faged først i Nordhordeland og siden paa Helgeland, og som blev uretfærdig anklaget av lagmanden paa Steigen for underslag. Det fremgaar av magister Absalons skildring at Olav Sjurdsen ogsaa hadde forretninger paa Vardø og ellers i Finmarken.<sup>8)</sup> Mellem styrmændene nævnes Knud Knudzenn paa «Tørris Claussenns Schip». Jeg formoder at Tørris Claussen, som eiet, men ikke selv

1) Mag. I, 208.

2) Norges land og folk, Finmarkens amt III, 260.

3) Sammesteds III, 203 f.

4) Sammesteds III, 181.

5) Sammesteds III, 280 f.

6) Sammesteds, 281.

7) Sammesteds II, 416, III, 408, 411.

8) Mag. I, 431 f.

forte sit skib, er den samme som den bekjendte raadmand i Bergen Tønnes Klausson, som i disse aar ogsaa prøvet paa at drive skibsfart paa Nordrusland.<sup>1)</sup> De andre navne som nævnes, har jeg ikke kunnet identificere. Alt ialt styrker regnskapet over skibsskatten forestillingen om at velstanden i Finmarken i anden halvdel av 1500-tallet var større end hundrede aar senere. Næsten alle Finmarksskipperne har norske navne. Skrifter fra slutten av 1500-tallet fortæller derimot om at det «her er mange atskillige slags folk aff atskillige landskab komen, som er Norske, Tyske, Danske, Hollender, Skotter og mange andre slags folk, som her boer».<sup>2)</sup>

Foruten i Nordland og Finmarken har det, vet vi, like fra de ældste tider og ned til vore dager været fisket torsk og skrei langs hele kysten av Norge fra Søndfjord og op til Namdalen. Bare paa faa steder har dog dette fiske hat større økonomisk betydning. Vi ser det bedst av regnskapet her. Skibsskatten fra Søndfjord, Nordfjord, Sunnmøre og Romsdal indbragte i 1563 tilsammen 117 vaag 3½ pund fisk imot 5 daler, 446 vaag ½ pund fisk, 7 rav (tørret kveite) fra Lofoten og Vesteraalen alene.

Fra Søndfjord, Nordfjord og Sunnmøre<sup>3)</sup> blev fisken ført til Bergen; fra de 4 *sjølen*, det vil si Romsdal, Nordmøre, Fosen og Namdalen, gik den derimot fra gammel tid til Trondhjem. Men alt faa aar efter Odenserecessen blev det fra indbyggerne i Trondhjem ført klage over at borgerne i Bergen trængte sig ind i handelen paa de forskjellige len som var henlagt under deres by. Derfor bestemte herredagen i Oslo 8. juli 1580, «att ther szom thet skulle thilstethes forne Bergens borger heller nogen anden att handlle och kiøffsla ther wdj Trondelaugett, tha will neringenn bliffue forne Throndhieim aldellisz franthagedt och er at befrocte, att byen medt thiden gantze och aldellis skall bliffue oedde, tha haffue wij ther for ther paa giordt thenne forordning och skick, som her epther følger. Och eptherdij mange aff Bergenns borgerre, som haffuer theris handell ther wdj Thrundelaugidt, haffuer mögenn giæld och skyld wdstaendis ther hoesz bønderne, skall thet werre thenum fritt fore endnu et aar epther thette wortt bref-fis dattum att regne endnu att maa handle, wandle eller kiøbsla therwdi forne Throndelaugidt, attj midler thid jnnd maaner och kreffue huis skyld, som thenum ther hoesz bønderne thilstaar, men naar ett aar er forløbenn effther thenne wortt breffs datum att regne, tha skall aldellis were affskaffidt och ingen thilstedis att maa handle, wandle eller kiøbsla wdj forne Trondelaugidt wndt-thagendtt Throndhieims borger allenne och wndtagidt dij, som

<sup>1)</sup> Jfr. Osc. Alb. Johnsen, Træk af den dansk-norske regjerings handelspolitik (Christiania Videnskabsselskabs Forhandlinger for 1909, nr. 3).

<sup>2)</sup> Historisk-topogr. Skrifter, udg. ved G. Storm, 225.

<sup>3)</sup> Om bergensernes handel og liggetid paa Sunnmøre, se kongebrev av 5. mai 1579, Rigsreg. I, 329 f., Dombog for 1580, s. 107, retterbot av herredagen i Oslo 8. juli 1580.

kong: maij: breff therpaa och wdj Throndhjem med borgerne och wdj anden frij almindelige marcleder. Ey heller maa nogenn aff Throndhjems borgere handle eller wandle eller kiøffsla wdj Bergenns och Gullethings laugesogner Bergenns borger thill forprang wdj nogenn maade, menn i Norlandenn och Finndmarckenn werre for thenum beggj huer thierris beste ther wdtinden mett handell, wandell och kiøffmandzskaff att bruge, effter som the best kunde»<sup>1)</sup>. Oslo-recessen hindret dog ikke at Bergenserne ogsaa siden søkte at konkurrere med Trondhjemsborgerne paa de omraader som var tildelt disse<sup>2)</sup>. Regnskaperne over skibsskatten oplyser selvfølgelig ikke noget om dette eller om fisken blev sendt til Bergen eller Trondhjem. Men et par navn som Olav kjældersvend og Per stolsvend synes nærmest at peke paa Bergen.

Fra Søndfjord, Nordfjord og Sunnmøre blev fisken utført til Bergen, fra Romsdal gik den til Trondhjem<sup>3)</sup>. Skibsskatten blev fra *Søndfjord* betalt av 12 og fra *Nordfjord* av 26 skipper, som alle samtidig var styrmænd. De betalte «till sinn halffue fractt» fra 1 og 2 pund og op til  $\frac{1}{2}$  og 1 vaag fisk. De kan følgelig bare være kommet til Bergen i ganske smaa jægter, meget mindre end Nordlandsjægterne. Saa godt som alle skipperne i Søndfjord og Nordfjord maa ha været bønder, saa nær som kanske Poel Islender i Søndfjord, som mulig var søn til fogden Peter Islænder i Sogn ved 1520<sup>4)</sup>. Litt større betydning hadde fisket paa Sunnmøre. Skibsskatten herfra indbragte 55 vaager og 1 pund fisk imot  $9\frac{1}{2}$  vaag fra Søndfjord og 16 vaag og  $\frac{1}{2}$  pund fra Nordfjord. Skibsskatten fra *Sunnmøre* blev betalt av 33 skipper og skibseiere, bare én av disse hadde en anden til at føre skibet og var vel ikke selv ombord, nemlig «her Siurd y Herrøe», presten til Herøerne. — Prestegjeldet laa til 1747 som præbendekald til Vor Frue Kirke i Trondhjem<sup>5)</sup>. — Et par skipper betalte ogsaa, ser vi, «til sin (halve) hyre» og ikke til sin halve fragt og eiet vel ikke selv den jægten de førte. To stykker betalte 4 vaag fisk i skat, to betalte 3 vaag, men de fleste betalte bare 1— $1\frac{1}{2}$  vaag, saa jægterne kan ikke ha været store. De fleste av skipperne var bønder og nævnes efter gardene sine. Men nogen maa ha været kjøpmænd, saaledes Jachop Skotte. Foruten hr. Siurd til Herøy finder vi endda en prest mellem skipperne, nemlig hr. Olav i Borgund (*her Oluff po Borgenn*).

Skibsskatten fra *Romsdal* blev betalt av 14 skipper som alle samtidig var styrmænd. — I 1632 fandtes bare 10 jægter i hele Romsdals fogderi, saa tallet er gaat noget ned i mellemtiden.<sup>6)</sup> — Skatten var omtrent som fra Sunnmøre, fra  $4\frac{1}{2}$  til  $1\frac{1}{2}$  og 1 vaag

<sup>1)</sup> Dombog for 1580, s. 111 f.

<sup>2)</sup> Jfr. Yngvar Nielsen, Bergen, 350.

<sup>3)</sup> Jfr. Oslorecessen av 8. juli 1580; Ræstad, Kongens strømme, 99.

<sup>4)</sup> Norske Regnskaber og Jordebøger II, 31, 538, 540 o. fl.

<sup>5)</sup> Norske Gaardnavne, B. XIII, Romsdals amt, 36.

<sup>6)</sup> Norges land og folk, Romsdals amt, II, 868.

for hver skipper; bare én »Toer Østensenn paa Bue (Bud)« betalte 10 vaag. Bud fiskevær nævnes første gang paa 1500-tallet. Navnet Bud eller Bu, som det dengang blev skrevet, kommer av gl. norsk *bud* »bod« og er at forklare av de boder hvor fiskerne holdt til under fisket. Navnet har oprindeligt tilhørt det sted som nu kaldes Buaværet<sup>1)</sup>. Fisket gjorde at det her reiste sig en kirke. «Sognepræsten til Bu Fiskeleie i Romsdals Len» nævnes for første gang i 1581 og 1582<sup>2)</sup>. Bud var dog ikke eget prestegjeld, men horte ogsaa efter reformatsen av 1589 under Akerøy og blev først utskilt ved reskript av 1755. Men presten paa Bud hadde korn-tienden av Akerøy «af den Aarsag at Bu Fiskeleie er vidt fra Haanden og ubeleiligt liggendes for den rette Sognepræst til forne Akero Præstegjeld, og paa det at de kunne have en skikkelig og lærd Mand til Sjælesorger hos dem bosiddende og han med nødtorftig Underholdning maa være forsørgt»<sup>3)</sup>. Folkene «udi Bo Fiskevær» søkte i 1632 kongen om «at de udi de paabudne Skatter naadigst maatte forskaanes og ikke høiere at udgive end som de Husmænd, som bor indentil Landet, foregivendes, dennem at sidde paa den bare Havskjær, tilmed ingen anden Næring at have, end hvis de med en liden Fiskekrog kan fortjene». Denne ansøgning blev naadigst indvilget og stadfæstet aaret efter<sup>4)</sup>. Vi tør av dette kanske slutte at fiskerne paa Bu ikke selv har eiet grunden, der de bodde, men at den har hørt under kronen eller prestegaarden, Ytre Karlsvik. Tord Øysteinsson har vel været den driftigste mellem fiskerne paa været der. Bud var i første halvdel av 1600-tallet endda et betydelig fiskevær. Men ved 1700 var det gaat tilbage<sup>5)</sup>.

Et andet fiskevær som ogsaa nævnes, er Sandøy i herredet og sognet av samme navn (sognet er fremdeles anneks til Akerøy).<sup>6)</sup> Sandøy hørte til det gamle Giske gods og tilhørte i anden halvdel av 1500-tallet fru Gyrvild Fadersdatter Sparre, som i 1582 avstod det til kronen.<sup>7)</sup> Sandøy var i 1582 forlenet til Jens Skriver. Jonn Jonnsenn po Sanndøe maa ha været en av fiskerne der. — Mellem de andre skipper kan nævnes Oluff Kellersuenn; i lensregnskaperne nævnes ofte kjældersveiner i tjeneste hos lensherrerne. Olav maa ha været en av disse.

Større betydning end fiskerierne i Romsdalen hadde dog fra gammel tid fiskerierne i Nordmøre, Fosen og Namdalen. Skibsskatten av *Fosen len*, som omtrent svarte til det store Fosen fogderi, blev betalt av 8 skipper og 3 styrmænd, én av skipperne hadde to styrmænd ombord. Av skipperne var to fra Lovøen

<sup>1)</sup> Norske Gaardnavne, B. XIII, Romsdals amt, 314, 318.

<sup>2)</sup> Rigsreg. II, 412, 476 f. jfr. Romsdals amt, 300.

<sup>3)</sup> Rigsreg. III, 194 (1591).

<sup>4)</sup> Rigsreg. VI, 376, 511.

<sup>5)</sup> Norges land og folk, Romsdals amt II, 867 f.

<sup>6)</sup> Norske Gaardnavne, B. XIII, Romsdals amt, 311.

<sup>7)</sup> Rigsreg. II, 453, 652.

(*Lauvoia*) i Aafjorden. Den ene av dem betalte i skat 1 tønne laks og 2½ vaag fisk. — Som vi vet, drives det endda i Aa og Jøsund herreder et stort lakse- og sjoorretfiske.<sup>1)</sup> — Lovøen blev i 1479 git til Reins kloster av Ogmund Anderson Holk, dog slik at hans æt fremdeles skulde beholde den mot at gi aarlig leding og landskyld.<sup>2)</sup> Efter reformationen — i 1548 — tilhørte oen hustru Marita, søster til kanniken hr. Sjurd Peterson, sogneprest til Skogn.<sup>3)</sup> De to skipper fra Lovøen maa da ha været brukere under hendes sonner.

Skibsskatten av *Namdalen* (*Numedall*) blev betalt av 9 skipper og 5 styrmænd. Mellem skipperne nævnes *Oluff Thieste po Solstaid*. Nogen gaard i Namdalen ved navn Solstad kjendes ikke; muligens menes Solstad i Børseskognen. Om Olav Theiste er den samme som «erlig og velborlig Oluff Teiste», som i 1570 i Bergen blev gift med en datter av Kristoffer Trondson Rustung, vet jeg dog ikke. Den største skibsskat blev betalt av *Suitzer po Opstad*, d. e. Ofstad i Vikten, efter navnet at domme en utlænding. En anden av skipperne har ogsaa været en utlænding, *Hanns Tysk*, rimelig en borger i Trondhjem. To prester møter vi ogsaa mellem jægteskipperne fra Namdalen.

Skibsskatten fra *Nordmøre* blev betalt av 13 skipper og 7 styrmænd. Ogsaa her sies det bare om et par av skipperne, hvor de har bodd. To har bodd paa *Wegenn* eller *Veenn* (Vedøy i Fillan?), én er fra Edøy. Det største fiskevær, Grip, nævnes derimot ikke. Én av styrmændene, mulig flere, har bodd utenfor Nordmøre og bare drevet fiske indenfor dets grænser, *Oluff po Wedbostad*, d. e. Veibost (*Vébolstadir*) i Borgund.<sup>4)</sup> En av skipperne bærer et underlig tilnavn, *Per Stolsuenn*, mulig en slegtning av Jens Stolsven i Bergen, som nævnes av Absalon Pederson.<sup>5)</sup>

For oversigtens skyld skal jeg til slutning gi en oversigt over tallet av de fartøier og jægter hvis førere eller eiere betalte skibsskat, og over størrelsen av skibsskatten fra Bergen og Trondhjem og de forskjellige len og landsdeler.

<sup>1)</sup> Norges land og folk, Søndre Trondhjems amt II, 33.

<sup>2)</sup> DN. VII n. 486.

<sup>3)</sup> Jfr. X s. 797.

<sup>4)</sup> Norske Gaardnavne, B. XIII, Romsdals amt, 180.

<sup>5)</sup> Mag. I, 295, 355.

|                                     | Antal fart. | Størrelsen av skibsskatten   |
|-------------------------------------|-------------|--|
| 1. Bergen . . . . .                 | 45          | 24 daler 449 vaag, 1 p. fisk, 5 rav. <sup>1)</sup> , 16 kast rekling <sup>2)</sup>   |
| 2. Trondhjem . . . . .              | 32          | 6 daler 1 ort, 329 v. $\frac{1}{2}$ pd. fisk, 5 raver, 2 kip. <sup>3)</sup> rekl.  |
| 3. Vesteraalen og Lofoten . . . . . | 21          | 5 daler, 446 $\frac{1}{2}$ vaag $\frac{1}{2}$ pund fisk, 7 raver.  |
| 4. Salten . . . . .                 | 24          | 261 vaag fisk, 4 $\frac{1}{2}$ raver. 2 kipper, 4 kast rekl.   |
| 5. Trums . . . . .                  | 12          | 140 $\frac{1}{2}$ vaag 1 pund fisk.  |
| 6. Senjen . . . . .                 | 22          | 349 vaag fisk, 14 raver, 1 kippe, 4 kast rekling.  |
| 7. Andenes . . . . .                | 5           | 120 vaag 1 pund fisk   |
| 8. Helgeland . . . . .              | 27          | 261 vaag $\frac{1}{2}$ pund fisk, 3 $\frac{1}{2}$ sælspek., 1 rav.   |
| 9. Søndfjord . . . . .              | 12          | 9 $\frac{1}{2}$ vaag fisk.   |
| 10. Nordfjord . . . . .             | 26          | 16 vaag $\frac{1}{2}$ pund fisk.   |
| 11. Sunnmøre . . . . .              | 33          | 55 vaag 1 pund fisk.   |
| 12. Romsdal . . . . .               | 14          | 36 $\frac{1}{2}$ vaag 1 pund fisk.   |
| 13. Fosen . . . . .                 | 8           | 1 $\frac{1}{2}$ daler 1 ort, 41 vaag 1 pund fisk, 1 td. laks   |
| 14. Namdalen . . . . .              | 9           | 69 $\frac{1}{2}$ vaag 1 pund fisk  |
| 15. Nordmøre . . . . .              | 13          | 69 $\frac{1}{2}$ vaag 1 pund fisk  |
| Tilsammen . . . . .                 | 320         | 37 daler, 3122 vaag 1 pund fisk, 1 tønne laks. 91 $\frac{1}{2}$ rav. 9 $\frac{1}{2}$ kippe, 9 kast rekling, 3 $\frac{1}{2}$ sælsp. |

Avskriften er tat av amanuensis i riksarkivet, nu stiftsarkivar i Hamar, FREDRIK SCHEEL, som sammen med ALEXANDER BUGGE har forestaat utgivelsen og tilføiet flere av noterne. Indledningen og resten av noterne skyldes den anden utgiver.

De faa forkortninger i haandskriftet er opløst og betegnet med kursiv.

<sup>1)</sup> Rav (gl. norsk rafr) er endda navn paa de feteste deler av kveiten eller helleflyndren, nemlig finnerne med de dertil hørende ben, og blev alt i middelalderen utført og nytt i tørrede strimler.

<sup>2)</sup> Rekling (gl. norsk reklingr) er navn paa kjøtet paa sidene av kveiten, som ogsaa blev tørket i strimler. 1 kast brukes i Ryfylke om et antal av 4 stykker.

<sup>3)</sup> Kippe, d. e. knippe, bundt; strimlerne med rav og rekling blev tørret og forsendt i bundter.



[s. 1.]

Skattenn aff alle Schipper oc Styremennd Som boe wdj Berggenn bye oc Segler wdi the nordlennske leenn och Finndhmarekenn Anno 1563\*.

|  |   |
|--|---|
| Jonn kiper <sup>1)</sup> sielff bode Schipper oc styremand gaff till sinn halffue fractt ..... | 17 vog f[isk]                                   |
| Kortt piill <sup>2)</sup> sielff bode Schipper oc styremand till sin halffue fractt .....      | 5 » »   |
| Christopher y nygord till sin halffue fractt..   | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »               |
| Duncker marckorttssenn <sup>3)</sup> till sin halffue fractt .....                             | 5 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »               |
| Gilbertt Annderssenn Styremand till sinn halffue fractt .....                                  | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »               |
| Oluff Jonnsenn Schipper oc styremand till sinn halffue fractt .....                            | 6 » »   |
| Ionn Brock sielff bode Schipper Och styremand till sinn halffue fractt .....                   | 4 » »   |
| Jehann Capelmann <sup>4)</sup> Schipper till sin halffue fractt .....                          | 5 » »   |
| Ienns persenn <sup>5)</sup> sielff bode Schipper oc styremand til sinn halffue fractt .....    | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »               |
| Arne temmermand <sup>6)</sup> Schipper Och styremand til sinn halffue fractt .....             | 4 » »   |
| [s. 2.]  |   |
| Mogenns hieltt styremand till sinn halffue fractt .....  | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog 1 pund f[isk] |
| Wellom Jonnszenn <sup>7)</sup> po holennder streditt till sin halffue fractt .....             | 2 daler   |
| Jehann Capellmann <sup>8)</sup> styremand till sin halffue hyre .....                          | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> daler             |

\*) Værdiangivelserne er i originalen ikke opsat rubrikmaessig saaledes som i nærværende avtryk. I rubriken trykkes overalt »vog«; originalen har dels v, dels w, dels ental og dels flertal. Originalen bruger ikke gjentagelsestegn og har alle steder romertal.

<sup>1)</sup> Den samme som Jon Kyper, raadmand i Bergen, Mag. I, 337<sup>12</sup>.

<sup>2)</sup> Raadmand i Bergen, indførte ogsaa sild, Mag. I, 316 f., 354, 374, 387 f., 398, 430.

<sup>3)</sup> D. e. Duncan Macpherson, skotsk borger i Bergen, se indledningen, s. XI—XII.

<sup>4)</sup> Jfr. Mag. I, 447<sup>12</sup>.

<sup>5)</sup> Jfr. Jens Person Hollænder, Mag. I, 448.

<sup>6)</sup> Mag. I, 337, 349, 476 (død <sup>8</sup>/<sub>2</sub> 1567).

<sup>7)</sup> Willom Jonsson ved Bryggesporden er rimeligvis en anden mand (Mag. I, 445).

<sup>8)</sup> Jfr. anm. 4 og indledn. s. XI.

|  |                     |
|--|---------------------|
| Simenn Anderssens Sielff bode Schipper<br>oc styremann y nordffjord .....  | 1½ vog f[isk]       |
| Alitt po hollender streditt till sin halffue<br>fractt .....   | 7½ » »              |
| Morttenn blanncke <sup>1)</sup> Schipper till sinn halffue<br>fractt .....   | 3 » »               |
| Niels Schriffuer <sup>2)</sup> po hollennder streditt till<br>sinn halffue fractt .....                                    | 3 daler             |
| Annders Tostennssenn Schipper till sin<br>halffue hyre .....   | 8 vog 1 pund f[isk] |
| Thore Arnessenn styremann till sinn<br>halffue hyre .....  | 4 » ½ » »           |
| Niels Laurithssen <sup>3)</sup> Schipper oc styremann<br>till sinn halffue fractt .....                                    | 12 » f[isk]         |
| Per Olsenn Styremann till sinn halffue<br>hyre .....   | 2 daler             |
| Annders perszenn <sup>4)</sup> Schipper oc styremann<br>till sinn halffue fractt .....                                     | 10 vog f[isk]       |
| Summa folij — 9½ daler — 109 woger 1 pund f.<br>[s. 3.]  |                     |
| Laurits Ionnssenn <sup>5)</sup> till sinn halffue fractt<br>goskalck skarnnebech styremann till sinn<br>halffue hyre ..... | 10 daler            |
| Iachop Torbiornssen Schipper Och styre-<br>mann till sin halffue fractt .....  | 3 vog f[isk]        |
| Jorenn Skotte Schipper <sup>6)</sup> oc styremann till<br>sin halffue fractt .....   | 3 vog 1 pund f[isk] |
| Mogenns Thomissenn Schipper oc styre-<br>mann .....  | 12 » f[isk]         |
| Ienns Annderssen Schipper oc styremann<br>till sinn halffue .....  | 2½ » »              |
| Clauuss meckelborig Schipper till sinn halffue<br>fractt .....   | 2½ » »              |
| Rasmus perssenn styremann till sin halffue<br>hyre .....   | 10 » »              |
| Peder anndersenn Schipper till sin halffue<br>fractt .....   | 5 » »               |
|  | 6 » ½ pund f[isk]   |

<sup>1)</sup> Mag. I, 383, 448, druknet ved Revet i 1572. Den samme mand nævnes ogsaa i slutningen av regnskapet for Bergen. Han har sandsynligvis gjort to reiser; hans halve fragt, 3 vaag fisk, skulde tyde paa at det ikke er nogen lange reiser han har gjort.

<sup>2)</sup> Den samme som Nils Skrifer paa Bergenhus, Mag. I, 285, 383, 431?

<sup>3)</sup> Nævnes ogsaa av Absalon Pedersøn som nordfarer, Mag. I, 267 (Nils Laurenson), raadmand Mag. I, 271, 277, 399, 426.

<sup>4)</sup> Den samme som Anders Persszen, borgermester i Bergen 1558 og 1562 (DN. IX n. 780, Rigsreg. I, 328), Mag. I 129, 199, 221, 231 o. fl. steder? Han bodde paa Hollenderstrædet.

<sup>5)</sup> Jfr. skipper Lauris Jonson 1567, Mag. I, 331. Han betaler merkelig nok i penger, ikke i fisk.

<sup>6)</sup> Raadmand Mag. I, 213, 228, 243, 254 o. fl. steder.

|   |                            |
|---|----------------------------|
| Oluff hogennssen styremand till sinn half-<br>fue fractt .....                          | 3 vog 1 pund f[isk]        |
| Oluff nielsenn Schipper <sup>1)</sup> till sin halffue<br>fractt .....                  | 8 » 1 » »                  |
| hogenn bennssenn styremand till sin<br>halffue hyre .....                               | 4 » 1/2 » »                |
| Iorenn Iachopssenn Schipper och styre-<br>mand .....                                    | 12 » f[isk]                |
| Per schriffuer Schipper <sup>2)</sup> till sinn half fractt<br>[s. 4.]                  | 3 1/2 vog 2 pundt »        |
| gregorius styremand till sinn halffue hyre  | 2 1/2 » 1 » »              |
| laurits Ionssenn Schipper <sup>3)</sup> oc styremand                                    | 4 » f[isk]                 |
| hanns moller <sup>4)</sup> Schipper oc styremand ...                                    | 5 » »                      |
| hanns Axsillsenn Schipper oc styremand till<br>sin half fractt .....                    | 2 » »                      |
| Niels laurithssenn <sup>5)</sup> Schipper oc styremand                                  | 11 » 2 pund f[isk]         |
| kride gertt frisis <sup>6)</sup> Schipper till sinn halffue<br>fractt .....             | 18 » 1 » »                 |
| Niels Olsenn styremand till sin halffue<br>hyre .....                                   | 14 » 1/2 » »               |
| Annders perssenn <sup>7)</sup> Schipper till sinn half-<br>fue fractt .....             | { 24 vog f[isk] 2 1/2 raff |
| Oluff hermandden Styremand till sin   | { 10 kast reckling         |
| half hyre .....   | { 12 vog f[isk] 2 1/2 raff |
| Laurits persenn borgemester <sup>8)</sup> Schipper ....                                 | { 6 kast reckling          |
| per Olssenn styremand till sinn halffue<br>fractt .....                                 | 7 1/2 vog f[isk]           |
| Oluff persenn <sup>9)</sup> Schipper oc styremand till<br>sinn halffue fractt .....     | 3 1/2 » »                  |
| Summa folij — 10 daler — 189 1/2 woger 1 pund<br>f[isk] — 5 raffuer — 16 kast rechling. | 7 vog 1 pund f[isk]        |
| [s. 5.]   |                            |
| hanns bager <sup>10)</sup> Schipper till sinn halffue<br>fractt .....                   | 17 vog f[isk]              |
| Annders Clemittssenn styremand till sin<br>hyre .....                                   | 8 » »                      |

<sup>1)</sup> Jfr. gamle Oluff Nilsen, Mag. I, 196.

<sup>2)</sup> Jfr. Mag. I, 328?

<sup>3)</sup> Den samme som den ovenfor nævnte Lauritz Jonssenn? Se s. 2 anm. 5.

<sup>4)</sup> Nævnes ogsaa ellers som nordfarer, Mag. I 267, jfr. 356.

<sup>5)</sup> Den samme som nævnes tidligere i regnskapet s. 2 anm. 3.

<sup>6)</sup> Jfr. indledningen p. XI.

<sup>7)</sup> Den samme som nævnes tidligere i regnskapet s. 2 anm. 4.

<sup>8)</sup> Nævnes ofte av Absalon Pedersøn, se registret til Mag. I, eiet gaarder ved Tjelle-  
sund i Trondenes DN. II n. 1151, XI n. 718.

<sup>9)</sup> Jfr. Mag. I 480.

<sup>10)</sup> Den samme Hans Bagere, borger, som døde i Bergen 3. jan. 1562 (Mag. I, 197)?

|  |  |
|--|--|
| Rasmus knudzenn Schipper till sin halffue<br>fragtt .....  | 21 vog f[isk]                            |
| knud Annderssenn styremann till sinn hyre  | 5 » »                                    |
| Niels Annderssenn till sin halffue fractt ..   | 4 vog 2 pd f[isk]                        |
| Alitt Jachop saxsis <sup>1)</sup> Schipper till sinn half-<br>fue fractt .....   | 24 vog f[isk]                            |
| Erick balnum styremand .....   | 11 » »                                   |
| Anne Byri hannssens effterleuerske till sin<br>halffue fractt .....  | 30 » »                                   |
| karll olsenn styremand .....   | 15 » »                                   |
| Niels Jonnsenn Schipper och styremann<br>till sin fractt .....   | 1/2 » »                                  |
| hanns Tarillssenn <sup>2)</sup> schipper oc styremann<br>till sinn fractt .....  | 5 » »                                    |
| Effuertt kopae <sup>3)</sup> schipper till sinn halffue<br>fractt .....  | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> daler      |
| Vellom Thomissenn .....  | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f[isk] |
| Morttenn blanncke <sup>4)</sup> till sinn halffue fractt   | 3 » »                                    |
| Niels Schriffuer <sup>5)</sup> Schipper till sinn halffue<br>hyre .....  | 3 » »                                    |
| Summa lateris — 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> daler — 150 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> woger f <sup>1</sup> / <sub>2</sub> pund |  |

[s. 6.]

Summa po skips skatenn aff Bergennbyes  
borgere Anno 1563  
24 daler  
449 woger 1 pund fs  
5 raffuer  
16 kast rechling

<sup>1)</sup> Jakob Saxe eller Sasse var borger i Bergen og døde 8. jan. 1561 (Mag. I 192, Mortuus est honestus ciuis Jacobus Saxe Germanus, post secundam horam matulinam, jfr. Mag. I, 588, hvorav viser at han var lagrettesmand). Alitt (Alette) er et kvindenavn. *Alitt Jachop Saxsis Schipper* betyr derfor vistnok Alit, Jakob Saksens efterleverskes eller enkes skipper.

<sup>2)</sup> Mag. I, 214, 231, 362, 448 (død i 1572).

<sup>3)</sup> Mag. I 210, 235, 289, 319, 375, 389, 402, 476; han lagde sig senere paa Englandshandel og seilet i 1570 til England (4 norske og 1 engelsk fartoi som seilet fra Bergen til England, blev tat av sjorøvere, Mag. I, 389).

<sup>4)</sup> Den samme som nævnes tidligere i regnskapet, s. 2 anm. 1.

<sup>5)</sup> Den samme som nævnes tidligere i regnskapet, s. 2 anm. 2.

[s. 7.]

## Skibs Skattenn aff Sundffjord 63.

|   |             |
|---|-------------|
| Oluff eudennssenn po ytregraall <sup>1)</sup> till sinn halffue fractt .....            | 1 vog f[sk] |
| Oluff Arnnessenn Schipper oc styremand..  | 1 » »       |
| Niels Simennssenn Schipper oc styremand till sinn halffue fractt.....                   | 1/2 » »     |
| Poell Islennder <sup>2)</sup> Schipper oc styremand till sinn halffue fractt .....      | 1 » »       |
| Oluff po Linndsetter <sup>3)</sup> Schipper oc styremand till sinn halffue fractt ..... | 1/2 » »     |
| oluff po frøe <sup>4)</sup> Schipper oc styremand .....                                 | 1 » »       |
| Oluff y Bottell Schipper oc styremand ....  | 1 » »       |
| Oluff po Rexter <sup>5)</sup> Schipper oc styremand..                                   | 1 » »       |
| Anund po Klepsetter <sup>6)</sup> Schipper oc styremand .....                           | 1/2 » »     |
| Arne Iannssenn po wettuig <sup>7)</sup> Schipper oc styremand .....                     | 1/2 » »     |
| gregorius hanssenn Schipper oc styremand..  | 1/2 » »     |
| Lauriths po froenn <sup>8)</sup> Schipper oc styremand .....                            | 1 » »       |
| Summa paa skatenn aff Sundffjord 9 <sup>1/2</sup> voger f.                              |             |

[s. 8.]

## Skips skattenn aff Nordffjord 1563.

|  |               |
|--|---------------|
| Jettmund po honningswog <sup>9)</sup> Schipper och styremand till sin fracth ..... | 2 pund f[isk] |
| Annders Jettmundsenn Schipper och styremand till sin halffue fracht.....           | 1 vog »       |
| Rasmus olssenn po barnn <sup>10)</sup> Schipper och styremand .....                | 1 » »         |
| Siurd y woge <sup>11)</sup> Schipper oc styremand....                              | 1 » »         |
| Iffuer po quallim <sup>12)</sup> schipper oc styremand                             | 1 » »         |
| Knud Guttormssenn Schipper oc styremand  | 1/2 » »       |
| Annders poellsenn y hoduigenn <sup>13)</sup> Schipper oc styremand .....           | 1/2 » »       |

<sup>1)</sup> D. e. Ytre Grotle (gl. norsk *Grått*) i Bremanger?<sup>2)</sup> Jfr. indledningen s. XXI.<sup>3)</sup> D. e. Lisæter (*Linsetr*) i Ytre Holmedal eller Lisæter (*Linsetr*) i Bremanger.<sup>4)</sup> D. e. Frøholm i Indviken?<sup>5)</sup> D. e. Reksten i Kinn?<sup>6)</sup> Jfr. Klepstølvatn i Naustdal.<sup>7)</sup> D. e. Velvik i Bremanger.<sup>8)</sup> D. e. Frøien i Bremanger.<sup>9)</sup> D. e. Honningvaag paa nordsiden av Statlandet i Selja herred.<sup>10)</sup> D. e. Barmen i Selja?<sup>11)</sup> D. e. Vaagsoy i Selja?<sup>12)</sup> D. e. Kvaleim i Selja?<sup>13)</sup> D. e. Hoddevik paa Statlandet?

|  |                |
|--|----------------|
| Erick po Tronnes Schipper oc styrmand....                                | 1/2 vog f[isk] |
| Anne herleffsdotter till sinn halffuue fracht                            | 1 » »          |
| Rasmus po berg <sup>1)</sup> till sin fractt .....                       | 1/2 » »        |
| Jsack po frag Schipper oc styremannnd till<br>sinn halffuue fractt ..... | 1/2 » »        |
| Oluff po huseuog <sup>2)</sup> Schipper oc styremannnd                   | 1/2 » »        |

Summa folij — 9<sup>1/2</sup> woger 1/2 punnd f.

[s. 9.]

|   |           |
|---|-----------|
| Jachop po quallem Schipper oc Styre-<br>mand till sin halffue fractt.....           | 1/2 » »   |
| ostenn po weduig <sup>3)</sup> Schipper oc Styre-<br>mand .....                     | 1/2 » »   |
| Oluff y Veduig <sup>3)</sup> Schipper oc styremannnd..                              | 1/2 » »   |
| Mogenns po halsøe <sup>4)</sup> Schipper oc styre-<br>mand .....                    | 1/2 » »   |
| Torbiornn enndrittsenn po fladager <sup>5)</sup><br>Schipper oc styremannnd .....   | 1 pund »  |
| oluff paa holuig <sup>6)</sup> Schipper oc styremannnd<br>till sinn fractt .....    | 1/2 vog » |
| Guttorm po opdall Schipper oc styremannnd   | 1 » »     |
| Stor y oruig Schipper oc Styremannnd till<br>sinn halffue fractt .....              | 1 » »     |
| Per po hals Schipper oc styremannnd.....  | 1/2 » »   |
| Mortenn y Oruigenn <sup>7)</sup> Schipper Och styre-<br>mand till sinn fractt ..... | 1/2 » »   |
| Laurits paa Borgenn <sup>8)</sup> Schipper oc styre-<br>mand .....                  | 2 pund »  |
| Erlannnd bottelsenn Schipper oc styremannnd<br>hanns po Labøenn aff ein bodtt ..... | 1 vog »   |
|   | 1/2 » »   |

Summa lateris — 7<sup>1/2</sup> woger 1/2 (?) punnd f.

[s. 10.]

Summa po skips skatenn aff Nordffjord 63  
16 woger 1<sup>1/2</sup> punnd fisk

<sup>1)</sup> D. e. Berg i Naustdal eller i Stryn?

<sup>2)</sup> D. e. Husvaagøy i Daviken?

<sup>3)</sup> D. e. Vevik i Eid?

<sup>4)</sup> Jfr. Hals i Selja?

<sup>5)</sup> Jfr. Flatrak i Selja?

<sup>6)</sup> D. e. Haalevik i Selja?

<sup>7)</sup> Aarvik i Selja?

<sup>8)</sup> D. e. Borgund i Selja.

[s. 11.]

Skips Skattenn aff the nordlennske leenn och  
Finndmarekenn Anno 63.

Først aff westrolenn och loffodenn.

|  |  |
|--|--|
| Biornn Olsenn y hennings wer <sup>1)</sup> Schipper<br>oc styremannnd till halffpartenn aff<br>hanns fractt aff 2 Schip oc ein lidenn<br>Jacht ..... | 64 vog 1 pund f[isk]                         |
| Niels biornnssenn styremannnd po thett eine<br>skib .....  | 14 » f[isk]                                  |
| Oluff po Regedall <sup>2)</sup> Schipper till halff part<br>Aff hanns fractt .....   | 3 » »  |
| Oluff Wellomssenn styremannnd.....   | 3 » »  |
| Knud y pettuig <sup>3)</sup> Schipper till sinn halffue<br>fractt .....  | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »            |
| oluff Jachopszenn styremannnd till sinn<br>hyre .....  | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »            |
| per olsenn Schipper oc styremannnd .....   | 12 » »                                       |
| Annders Tarillssenn styremannnd .....  | 6 » »  |
| Oluff po berig <sup>4)</sup> Schipper oc styrmannd till<br>sinn halffue fragtt .....   | 4 » »  |
| Blasius olsenn po myre <sup>5)</sup> Schipper och sty-<br>remannnd .....   | 7 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »            |
| Niels po ostrennge <sup>6)</sup> styremannnd .....   | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »            |
| [s. 12.]   |  |
| Niels poelsenn po sannde <sup>7)</sup> Schipper till<br>sinn halffuue fractt .....   | 10 vog 2 pund f[isk]                         |
| Edis paa Vignem styremannnd till sin halff<br>hyre .....   | 5 » 1 »                                      |
| knud Olsenn styremannnd till sin half-<br>fue hyre .....   | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » f[isk]       |
| Peder munck <sup>8)</sup> Schipper till sinn halffuue<br>fractt .....  | 7 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »            |
| Leff einnersenn styremannnd till sinn half-<br>fue hyre.....   | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »            |
| Peder Gerttssenn Sch(i)pper till sinn half-<br>fue fractt .....  | 19 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » » 6 raffuer |

<sup>1)</sup> D. e. Henningsvær i Vaagan.

<sup>2)</sup> D. e. Rekdal i Berge.

<sup>3)</sup> D. e. Pelvik i Buksnes.

<sup>4)</sup> D. e. Berg i Buksnes; fogedgaard i 1614. Gaarden har altsaa tilhørt kronen, og Olav paa Berg har været opsitter og fisker.

<sup>5)</sup> D. e. Myre i Øksnes?

<sup>6)</sup> Jfr. Enge i Langenes sogn, Øksnes herred.

<sup>7)</sup> Sande i Berge?

<sup>8)</sup> Jfr. indledningen s. XIV.

|  |                                  |
|--|----------------------------------|
| Oluff Iachopszenn styremannnd till sinn halffue fractt .....                     | 9 <sup>1/2</sup> vog f[isk]      |
| Rasmus bytting Schipper till sinn halffuue fractt .....                          | 10 vog 1/2 pund f.               |
| Siurd Torissenn styremannnd till sin halffue hyre .....                          | 4 <sup>1/2</sup> » 1/2 »         |
| Christopher Tomissenn Schipper till sinn fractt .....                            | 10 vog f[isk]                    |
| Peder Iuerssenn styremannnd till sinn halffue fragtt .....                       | 5 <sup>1/2</sup> » »             |
| Wellats Anderssenn Schipper till sinn halffue fractt .....                       | 7 <sup>1/2</sup> » »             |
| Flores styremannnd till sinn halffue hyre..                                      | 3 <sup>1/2</sup> » »             |
| Summa folij — 230 woger 1/2 pund f 6 raffuer [s. 13.]                            |                                  |
| Oluff Erickszenn Schipper till sinn halffue fractt .....                         | 33 <sup>1/2</sup> » »            |
| Oluff Nielsenn styremannnd till sinn halffue hyre.....                           | 16 <sup>1/2</sup> » »            |
| Edis karlszenn Schipper till sinn halffue fractt .....                           | 14 » »                           |
| Niels malttsholm styremannnd till sin halffue hyre .....                         | 7 » »                            |
| Niels nielsenn po sødwennie <sup>1)</sup> Schipper till sin halffue fractt ..... | 7 » »                            |
| Suennnd Ionnsenn till halffue hyre .....   | 3 » »                            |
| Oluff Biornnsenn y røst <sup>2)</sup> Schipper till sinn halffuue fractt.....    | 14 » »                           |
| herr mickill y westrollenn <sup>3)</sup> till sinn halffue fractt .....          | 28 » » 1 raff                    |
| Christopher Olssenn styremannnd till sinn halff hyre .....                       | 14 » »                           |
| Peder hogenmsenn Schipper till sin halffue fractt .....                          | 14 » »                           |
| Oluff persenn styremannd for 7 woger fisk leueritt .....                         | 5 daler                          |
| Mickell biornnsenn y guckwerøe Schipper <sup>4)</sup> .....                      | 19 <sup>1/2</sup> vog 1 pund f.  |
| Oluff Sebiornnsenn styremannnd till sinn halffue hyre .....                      | 9 <sup>1/2</sup> vog 1/2 pund f. |
| Ionn Gertssenn till sinn halffue hyre .....                                      | 13 <sup>1/2</sup> » f.           |

<sup>1)</sup> D. e. Vinje i Bø.

<sup>2)</sup> D. e. Røst i Lofoten.

<sup>3)</sup> D. e. presten i Vesteraalen, se indledningen s. XIV.

<sup>4)</sup> D. e. Gaukværøy i Bø (Norske Gaardnavne, B. XVI, 375) hvor gaarden Vaagen ligger. Identisk med Michell Björnsson i Vordøen, Mag. I, 440? Det gamle navn paa Gaukværøy var *Vedroy*.



|   |  |
|---|--|
| Jachop Enngellsenn styremand till sinn halffue hyre .....                           | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f[isk] |
| [s. 14.]  |  |
| Inn bleff leuerit till hall partenn aff Rost kircke .....                           | 10 » »                                   |
| gregers Iffuerssenn Schipper till sinn halffue fractt .....                         | 4 » »                                    |
| Mickell Wellomssenn styremannd till sin halffue hyre .....                          | 2 » »                                    |
| Summa folij — 5 daler — 216 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> woger f 1 raff              |  |
| Summa po skips skatenn aff Westrollenn och Loffottenn Anno 1563 — 5 daler           |  |
| 446 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog <sup>1</sup> / <sub>2</sub> pund fisk 7 raffuer |  |

[s. 15.]

### Skips Skattenn aff Saltenn Anno 63.

|  |                                   |
|--|-----------------------------------|
| Oluff oefforssoenn Schipper till sinn halffue fractt .....         | 4 vog f[isk]                      |
| Per Olsenn styremannd till sinn halffue hyre .....                 | 4 » »                             |
| Tord Tordsenn Schipper oc styremand till sinn halffue fractt ..... | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » » |
| Erick Biornnsenn Schipper till sinn halff fractt .....             | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » » |
| Guttorm tannd styremannd till sinn hyre..                          | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » » |
| Oluff thomissenn Schipper till sinn halffue fractt .....           | 4 vog 2 pund f.                   |
| Mickell thomissenn styremannd till sinn halffue hyre .....         | 2 » 1 » »                         |
| Oluff Arnnessenn Schipper till sinn halffue fractt .....           | 4 » f[isk]                        |
| Annders olsenn styremannd till sin hyre..                          | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » » |
| Per Olsenn Schipper oc styremannd till sinn fractt .....           | 8 » »                             |
| Morthenn Christopherssenn Schipper till sin fractt .....           | 6 » »                             |
| Niels nielsenn styremand till sin hyre.....                        | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » » |
| [s. 16.]   |                                   |
| Biornn olsenn Schipper till sinn halffue fractt .....              | 9 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » » |
| Oluff Jonnsenn styremand till sin hyre.....                        | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » » |
| Jonn Jachopsenn till sin halffue fractt.....                       | 4 » »                             |
| Annders Olsenn styremand till sinn hyre..                          | 2 » »                             |

|   |   |
|---|---|
| her harild y gillskoll <sup>1)</sup> Schipper till sinn<br>fractt .....                           | 14 vog f[isk]   |
| Oluff Olsenn Styremand till sinn hyre.....  | 4 » »   |
| Gwnnor Olsenn Schipper till sinn fractt....   | 6 <sup>1/2</sup> » 1 pund f.  |
| Oluff Rannolsenn styremann Till sin hyre  | 3 » <sup>1/2</sup> » »  |
| Jonn enngelbrittsenn Schipper till sinn<br>fractt .....   | { 3 <sup>1/2</sup> vog <sup>1/2</sup> pund f.<br>2 raffuer                            |
| Enngelbritt Tordsenn Styremann till sin<br>hyre .....   | { 1 <sup>1/2</sup> vog f. 5 kast<br>reckling 2 <sup>1/2</sup> raff<br>5 kast reckling |
| Chrestiernn y fieldall <sup>2)</sup> Schipper till sin<br>fractt .....                            | 10 vog 2 pund f.  |
| Chrestenn Chrestenssen styremann till<br>sin hyre .....   | 5 » 9 kastreckling  |
| Summa folij — 123 woger 1 pund f 4 <sup>1/2</sup> raffuer<br><sup>1/2</sup> kippe 4 kast reckling |   |
| [s. 17.]  |   |
| Axsell Olsenn Schipper till sin fractt.....   | 5 vog f oc 3 raffuer  |
| Thøris Ionnsenn styremand till sinn hyre  | { 3 vog f. oc 9 kast<br>reckling  |
| Annders olsenn y molloenn <sup>3)</sup> Schipper oc<br>styremand .....                            | 22 vog f[isk]   |
| Niels Einerseenn Schipper till sinn fractt ..   | { 7 <sup>1/2</sup> vog f. 3 raffuer<br>5 kast reckling                                |
| Siurd nielsenn styremann till sinn halff<br>hyre .....  | { 4 <sup>1/2</sup> vog f. oc 9 kast<br>reckling                                       |
| Christopher Rickorttsenn Schipper till sinn<br>fractt .....                                       | 8 vog f[isk]  |
| per aslachsenn styremann till sin halffue<br>hyre .....   | 4 » »   |
| Torckill Jnngelbrittsenn Schipper Och sty-<br>remann .....  | 3 » »   |
| Oluff narffuesenn Schipper till sinn fractt..   | 11 <sup>1/2</sup> » »   |
| Rasmus erleffsenn styremann till sinn<br>hyre .....   | 5 <sup>1/2</sup> » »  |
| Einer bagge Schipper till sin halffue fractt..<br>[s. 18.]  | 10 vog f. 4 raffr   |
| Jonn olsenn Styremann till sinn halffue<br>hyre .....   | 5 vog oc 7 kast reckling  |
| her Mogenns y salttenn <sup>4)</sup> Schipper till sin<br>halffue fractt .....                    | 13 » 1 pund f.  |
| Leff Erickszenn styremann till sinn halff<br>hyre .....   | 6 » 1 » »   |
| Wellom Mogennsenn Schipper oc styre-<br>mand .....  | 10 » f.   |

<sup>1)</sup> D. e. presten i Gildeskaal i Salten.

<sup>2)</sup> D. e. Fjeldal i Hol sogn, Lødingen?

<sup>3)</sup> D. e. Maaløy i Ledingen i Steigen.

<sup>4)</sup> D. e. sognepresten i Salten, hr. Maans Olson (Mag. I, 249).

|  |  |
|--|--|
| per staffuindsenn Schipper till sin halffuue<br>fractt .....   | 7 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f[isk] |
| Bord kam styremann till sin halffuue<br>hyre .....   | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| Annders olsenn Schipper till sinn halff<br>fractt .....  | 5 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| Chrestenn Nielsenn Styremann till sinn<br>halff hyre .....   | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| Summa folij — 137 woger 2 pund f — 10 raffuer —<br>1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> kippe reckling                              |  |
| Summa po skips skatenn aff Saltenn 63<br>261 woger fisk<br>14 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> raffuer<br>2 kippe 4 kast rechling |  |

[s. 19.]

## Skips Skattenn aff Trumszenn 63.

|   |   |
|---|---|
| her peder Mortenszenn <sup>1)</sup> till halff partt<br>aff sinn fractt ..... | 13 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f[isk] |
| Storcker Jonnsenn styremann till sinn<br>halffue hyre .....                   | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »         |
| Jonn mickellsenn Schipper till sinn halffue<br>fractt .....                   | 5 » »                                     |
| Oluff Anundsenn styremann till sinn<br>halffue hyre .....                     | 4 » »                                     |
| Poell Thomissenn sielff Schipper Oc styre-<br>mann .....                      | 6 » 1 pund f.                             |
| hanns tiostellsenn Schipper oc styremann..                                    | 10 » f[isk]                               |
| Erick Tordsenn Schipper till sinn fractt ....                                 | 8 » »                                     |
| Engelbrett Elleffsenn Styremann.....  | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »         |
| Oluff Tomissenn Schipper till sin halffuue<br>fragtt .....                    | 12 » »                                    |
| Elling Olsenn Styremann till sinn hyre..                                      | 6 » »                                     |
| Daniell Olsenn Schipper till sinn halffue<br>fragtt .....                     | 8 » »                                     |
| Iehann Brinnellsenn Styremann till sin<br>hyre .....                          | 4 » »                                     |
| Mickell borinnholm <sup>2)</sup> Schipper Och styre-<br>mann .....            | 16 » »                                    |
| Klemitt Persenn Schipper till sinn halff<br>hyre .....                        | 10 » »                                    |
| [s. 20.]<br>Oluff anderszenn styremann till sinn<br>halffuue hyre .....       | 5 » »                                     |

<sup>1)</sup> D. e. presten til Trums (Mag. I. 289).<sup>2)</sup> Den samme som Michel Boringholm, Mag. I. 289.

|   |                 |
|---|-----------------|
| hostrue Thorj till sinn halffue fragtt.....       | 6 vog 2 pund f. |
| Annders Knudzenn Styremann till sinn hyre .....   | 3 » 1 » »       |
| Ingebred Biornnssenn Schipper och styremann ..... | 9 vog f[isk]    |
| Laurits Perssenn Schipper oc styremann ..         | 4 » »           |
| Summa folij — 140 <sup>1/2</sup> woger 1 pund f.  |                 |
| Summa po skatenn aff Tromsøenn 63                 |                 |
| 140 <sup>1/2</sup> woger 1 pund fisk              |                 |

[s. 21.]

## Skips skattenn aff Sennien Anno 1563.

|  |                                 |
|--|---------------------------------|
| Edis paa giske <sup>1)</sup> Schipper till sinn halffue fractt ..... | 4 vog 2 pund f[isk]             |
| Erick Jettmundzenn styrmannd till sinn halffue hyre .....            | 2 » 2 » »                       |
| Jachop Smaasuenn <sup>2)</sup> Schipper oc styremann .....           | 8 » 1 » »                       |
| Edis Jonnsenn Schipper oc styremann till sinn fractt .....           | 20 » f[isk]                     |
| Niels Jonnsenn Schiper till sinn hyre .....                          | 8 » »                           |
| Jachop Vellomsenn Styremann till sinn halffue hyre .....             | 4 » »                           |
| Edis olsenn Sch(i)pper oc Styremann till sinn fractt .....           | 4 » <sup>1/2</sup> pundt f[isk] |
| Mickell Olsenn Schipper till sinn fractt....                         | 6 » 2 pdt »                     |
| Sveinn Olsenn Styremann till sinn fractt....                         | 3 » 1 pund »                    |
| Niels Simennssenn Schipper till sinn halffue frachtt .....           | 6 » 2 » »                       |
| Edis Gulbrandzen Styremann till sinn halffue hyre .....              | 3 » 1 » »                       |
| Per andersenn Schipper oc Styrmand till sinn fractt .....            | 6 vog f[isk]                    |

[s. 22.]

|   |  |
|---|--|
| Chrestenn Juude po Berg <sup>3)</sup> Schipper till sinn halffue fractt ..... | 20 <sup>1/2</sup> » »                                    |
| Peder Jemptt Styremann till sinn halffue hyre .....                           | 8 <sup>1/2</sup> » »                                     |
| Roall Eskillszenn Schipper oc Styrmand....                                    | { 6 <sup>1/2</sup> vog f. 5 raffuer<br>{ 6 kast reckling |
| Mester hanns Gaas <sup>4)</sup> Schipper till sinn fractt .....               | 23 <sup>1/2</sup> vog f[isk]                             |

1) D. e. Giske i Torsken.

2) Se indledningen s. XV f.

3) D. e. Berg i Trondenes. Om Kristen Jyde se indledningen, s. XV.

4) D. e. mester Hans Gaas, biskop i Trondhjem.

|   |  |
|---|--|
| Kell andersenn Styremand till sinn hyre....   | 11 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f[isk]                              |
| Edis persenn Schipper till sinn fractt.....   | 24 vog f. oc 2 raffuer   |
| Jenns olsenn Styrmand till sinn hyre.....   | 12 » »   |
| hanns Ionnseenn Schipper till sin halffue<br>fractt .....                                 | 13 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »                                     |
| per hannssenn Styrmannd till sin halffue<br>hyre .....                                    | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »                                      |
| Jonn henndricksenn Schipper till sinn<br>fractt .....                                     | { 13 vog f. 4 raffuer  |
| Eilloff Andersenn y trannoen Schipper<br>till sinn halffue fragtt .....                   | { 14 kast reckling   |
| Niels gulbrandseenn styremand.....  | { 6 vog 2 pund f.  |
| Summa folij — 229 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> woger f. — 13 raffuer<br>— 24 kast rechling | { 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f. 2 raffuer<br>oc 4 kast reckling |
| [s. 23.]  |  |
| Niels haluordsenn styremannd till sinn<br>halffue hyre .....                              | 3 vog 1 pund f.  |
| Jenns persseenn Schipper till sinn halffue<br>fractt .....                                | 4 » 1 » »  |
| Laurits fredericksenn Schipper till sinn<br>halffue fractt .....                          | 4 » 2 » »  |
| Jffuer Ericksenn Styremannd till sinn half-<br>fue hyre.....                              | 2 » 1 » »  |
| Niels olsenn Schipper till sinn halffue fractt  | 12 vog f[isk]  |
| Torger Ericksenn styremannd till sinn sin<br>halffuue fractt .....                        | 6 » »  |
| Niels Tordseenn Schipper oc styrmand till<br>sinn fractt .....                            | 25 » »   |
| Anund Jonnsenn Schipper till sinn halffe<br>fractt .....                                  | 13 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »                                     |
| Gunder y Reisenn <sup>1)</sup> styremand till sinn<br>halffuue hyre .....                 | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »                                      |
| Oluff Tarillsseenn Schipper till sin halff<br>fractt .....                                | 6 vog 2 pdt f. 1 raff.   |
| Aslach henndrichsseenn styremannd till<br>sinn halffue hyre .....                         | 3 » 1 pund f.  |
| Torleff Tordseenn Schipper oc styrmand till<br>sin fractt .....                           | 20 vog 1 » »   |
| Annders Tostennsseenn Styremannd till sin<br>halffue hyre .....                           | 10 » <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »                                   |
| [s. 24.]  |  |
| Niels anddersseenn styremannd .....   | 2 » 1 » »  |
| Summa folij 120 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> woger fisk — 1 raff                           |  |
| Summa po Schips skatenn aff Senienn 63  |  |
| 349 woger fisk 14 raffuer 1 kippe 4 kast rechling   |  |

<sup>1)</sup> D. e. Sørreisen.

[s. 25.]

## Skips Skattenn Aff Anndenes Leenn 1563.

|  |                               |     |           |
|--|-------------------------------|-----|-----------|
| Axsill Fredericksenn <sup>1)</sup> Styrmand oc Schipper till sin halffuue fractt ..... | 27                            | vog | f[isk]    |
| Anders Alffsenn <sup>2)</sup> Schipper till sinn halffue fractt .....                  | 9                             | »   | »         |
| Niels Annderssenn styremannd till sinn halffue hyre .....                              | 4                             | »   | »         |
| Trund Aslachsenn Schipper till sinn halffue fractt .....                               | 28                            | »   | 1 pund f. |
| Axsill Arnesenn Styremannd till sinn halffuue hyre .....                               | 14                            | »   | f[isk]    |
| Laurits Jennssenn till sin halffue fractt..  | 7 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> | »   | »         |
| Oluff lodennssenn Styrmannd till sinn halffue hyre .....                               | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> | »   | »         |
| Jhanns perssenn po thioettoenn <sup>3)</sup> Schipper till sinn halffue fractt.....    | 18                            | »   | »         |
| Mickell Olsenn Styremannd till sinn halffue hyre .....                                 | 9                             | »   | »         |
| Summa lateris — 120 woger 1 pund f.  |                               |     |           |

[s. 26.]

## Skips skattenn aff helgelannd Anno 1563.

|   |                                |     |                                     |
|---|--------------------------------|-----|-------------------------------------|
| Iffuer Mogennssenn Schipper till sinn halffuue fractt .....           | 5 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | vog | f[isk]                              |
| Laurits Tostennsenn Schipper oc styremannd .....                      | 3                              | »   | »                                   |
| Jhaldann mickelsenn Schipper oc styremannd till sin hyre.....         | 8                              | »   | 1 pund f.                           |
| Niels Olsenn Schipper oc Styremannd till sinn halffuue fractt.....    | 6                              | »   | f[isk]                              |
| Niels perszenn Schipper oc styrmannd till halffue fractt .....        | 6                              | »   | »                                   |
| Jorgenn holste <sup>4)</sup> Schipper till sin halffue fractt .....   | 13 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> | »   | »                                   |
| Simenn Olsenn Styremannd till sin halffue hyre .....                  | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | »   | »                                   |
| høstrw Anne Trund benneckestockis <sup>5)</sup> till sin fractt ..... | 10                             | »   | »                                   |
| Annders Olsenn Styremannd till sin hyre ..                            | 5                              | »   | <sup>1</sup> / <sub>2</sub> pund f. |

<sup>1)</sup> Se indledningen s. XVI.<sup>2)</sup> Se indledningen s. XVI.<sup>3)</sup> Se indledningen s. XVI.<sup>4)</sup> Se indledningen s. XVII.<sup>5)</sup> Se indledningen s. XVI.

|   |  |
|---|--|
| Niels nielsenn Schipper till sinn fractt.....                           | 9 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f[isk] |
| Jonn Tordsenn Styremannd till sinn halff hyre .....                     | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| Vernnick Jehanssenn Schipper oc styremannd till sin halffue fractt..... | 10 » »                                   |
| Summa folij 87 woger f.   |  |
| [s. 27.]  |  |
| Lauriths hannssenn till sinn fractt.....                                | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| oluff anderssenn Styremannd till sin fractt .....                       | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| Jonn nielsenn Schipper till sinn fractt.....                            | 4 » »                                    |
| Oluff mickellsenn styremannd till sin fractt .....                      | 2 » »                                    |
| Peder Smeid <sup>1)</sup> Schipper till sin halffue fractt .....        | 2 » 2 pund f.                            |
| Sioall bottellsenn Styremand till sinn hyre                             | 6 » 1 » »                                |
| Clauus hollennder Schiper till sin halffue fractt .....                 | 6 » 2 » »                                |
| Siurd paa Sannd <sup>2)</sup> styremand till sin halff hyre .....       | 3 » 1 » »                                |
| oluff Steffanndsenn Schipper till sinn halff fractt .....               | 10 » 2 » »                               |
| Niels Olsenn Styremannd till sin halffue hyre .....                     | 5 » 2 » »                                |
| Mickill Thieste Schipper till sinn fractt....                           | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f[isk] |
| Jnngelbritt persenn Styremannd till sin fractt .....                    | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| Sillffast olsenn Schipper till sinn halffue fractt .....                | 2 » »                                    |
| Per Jachopsenn Styremannd till sin halff hyre .....                     | 1 » »                                    |
| [s. 28.]  |  |
| hermenn po moe <sup>3)</sup> Schipper till sinn halffue fractt .....    | 6 vog 2 pund f.                          |
| Tostenn Kuuse styremannd till sinn hyre....                             | 3 » 1 » »                                |
| her harill <sup>4)</sup> Schipper till sin halffue fractt...            | 10 » f[isk]                              |
| Suennd Jonnsenn Styremand till sinn halffue hyre .....                  | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| Jffuer bordsensenn Schipper till sinn fractt....                        | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |
| hognne Anderssenn Styremannd till sinn halffue fractt .....             | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »        |

<sup>1)</sup> Se indledningen s. XVI.

<sup>2)</sup> D. e. Sande i Vik sogn, Brønnøy.

<sup>3)</sup> D. e. Mo i Brønnøy, jfr. indledningen s. XVII.

<sup>4)</sup> D. e. presten Harold; hvor paa Helgeland, kan ikke sees.

|   |   |
|---|---|
| Niels Jonnsenn Schipper oc Styremannnd<br>till sin fractt .....   | 7 vog $\frac{1}{2}$ pund f.                       |
| Peder Suennsenn Schipper till sinn half-<br>fuue fractt .....   | 4 » 1 » »   |
| Annders Tomisenn styremannnd till sinn<br>halfuue fractt .....  | { 2 vog $\frac{1}{2}$ pund f. oc<br>1 raff        |
| Chrestenn Kruuse Schipper till sin half-<br>fuue fractt .....   | 8 vog f[isk]                                      |
| Jonn persenn Styremannnd till sinn halff<br>hyre .....  | 4 » »   |
| Chrestenn persenn y herro till sin halff<br>hyre .....  | 4 » 2 pdt. f.                                     |
| Oluff persenn Styremannnd till sin hyre ...   | 2 » 1 » »   |
| Summa folij — 119 $\frac{1}{2}$ woger fisk — 1 raff<br>[s. 29.]   |   |
| Mester Christopher <sup>1)</sup> Schipper till sinn<br>halfuue fractt .....   | { 6 vog 2 pund f.<br>oc 2 $\frac{1}{2}$ sielspech |
| Per andersenn Styrmannd till sin hyre....   | 3 vog 1 pund f.                                   |
| Per olsens Schipper oc styremannnd till sinn<br>fractt .....  | 2 $\frac{1}{2}$ vog $\frac{1}{2}$ » »             |
| Mester Christopher <sup>1)</sup> Schipper till sinn<br>halfuue fractt .....   | 13 $\frac{1}{2}$ » f. 1 sielspech                 |
| Niels Jonnsenn Styremannnd till sin halff<br>hyre .....   | 6 $\frac{1}{2}$ vog f[isk]                        |
| Mester Elling <sup>2)</sup> Schipper till sinn half-<br>fuue fractt .....   | 15 $\frac{1}{2}$ » »                              |
| Oluff Anndersenn Styremannnd till sinn ha(l)f-<br>fuue hyre .....   | 7 $\frac{1}{2}$ » »                               |
| Summa lateris — 55 $\frac{1}{2}$ woger $\frac{1}{2}$ pund f.<br>— 3 $\frac{1}{2}$ sielspech                           |   |
| Summa po skips skatenn aff Helgelannnd 63<br>261 woger $\frac{1}{2}$ pund fisk<br>3 $\frac{1}{2}$ sielspech<br>1 raff |   |

[s. 30.]

### Skips skattenn aff Sundmør 63.

|   |                            |
|---|----------------------------|
| Laurits Olsen Schipper oc styremannnd till<br>sinn halfuue fractt .....   | 1 $\frac{1}{2}$ vog f[isk] |
| Sømue Anndersenn Schipper oc Styrmannd<br>haldor Annderssenn Schipper oc Styre-<br>mannnd till sin fractt ..... | 1 $\frac{1}{2}$ » »        |
| henrick po Oruig <sup>3)</sup> Schipper oc Styre-<br>mand till sin halfuue fractt.....                          | 2 $\frac{1}{2}$ » »        |
|   | 2 » »                      |

<sup>1)</sup> Se indledningen, s. XVII Mester Kristofer nævnes to ganger, og har vel eiet to jægter.

<sup>2)</sup> D. e. Elling Pedersøn, sogneprest til Rødøy, se indledningen, s. XVII.

<sup>3)</sup> D. e. Orvik i Vatne?



|   |                 |
|---|-----------------|
| Oluff Ellingszenn Schipper oc Styremand<br>till sin halffuue hyre.....                | 1 pund f[isk]   |
| knud Torbiornnsenn Schipper oc Styr-<br>mand till sinn fractt.....                    | 1/2 vog »       |
| Laurits y guckisøe <sup>1)</sup> Schipper oc Styre-<br>mand till sinn fractt .....    | 3 » »           |
| kortt po Ruud <sup>2)</sup> Schipper oc Styremand<br>till sin fract .....             | 1 » "           |
| Oluff po enngesetter <sup>3)</sup> Schipper oc Styre-<br>mand .....                   | 1 1/2 » »       |
| Thore paa forista <sup>4)</sup> Schipper oc Styre-<br>mand .....                      | 2 vog 1 pund f. |
| her Oluff po borgenn <sup>5)</sup> Schipper till sinn<br>halff fractt .....           | 4 » f[isk]      |
| Oluff Enngelbrittsenn <sup>6)</sup> Schipper oc Sty-<br>remand till sinn hyre.....    | 1 » »           |
| Summa lateris — 21 woger 1/2 pund f.<br>[s. 31.]                                      |                 |
| Laurits Iffuerszenn Schipper oc Styre-<br>mand till sin halffuue fractt.....          | 1 1/2 » »       |
| Tostenn olsenn po møcklebustad Schipper<br>oc Styrmand .....                          | 4 » »           |
| Oluff arnesenn Schiper oc Styremand....   | 3 » »           |
| per paa blindenn <sup>7)</sup> till sinn halffuue fractt                              | 2 » »           |
| Oluff po miske <sup>8)</sup> Schipper oc Styremand<br>till sin fract.....             | 2 » »           |
| Arnold po Rostad <sup>9)</sup> Schipper oc Styre-<br>mand till sinn halffue hyre..... | 1 1/2 » »       |
| knud Jffuersenn Schipper till Sinn hyre....   | 1 1/2 » »       |
| Amund po lanngenn <sup>10)</sup> Schipper oc Styre-<br>mand .....                     | 2 » »           |
| Oluff Andersenn Schipper oc Styremand<br>till sin fractt .....                        | 2 » »           |
| Guttorm Jonnsenn Schipper oc Styremand<br>till sin fractt .....                       | 1 » »           |
| Pouill Jennsenn Schipper oc Styremand<br>till sinn halffue fractt.....                | 1 » »           |
| Elling hamdsenn Schipper oc Styrmand<br>till sin hyre .....                           | 1 » »           |

<sup>1)</sup> D. e. Goksøren i Herøy, skrevet Guxøer i 1603 (Norske Gaardn., B. XIII, 38)?

<sup>2)</sup> D. e. Runde i Herøy prestegjeld?

<sup>3)</sup> Jfr. Enkesetter, Norske Gaardnavne, B. XIII, 35.

<sup>4)</sup> D. e. Frostad i Vestnes?

<sup>5)</sup> D. e. sognepresten hr. Olav til Borgund.

<sup>6)</sup> Vel den samme som nævnes D.N XII (1551).

<sup>7)</sup> D. e. Blindem i Borgund eller i Roald?

<sup>8)</sup> D. e. Myskja i Haram?

<sup>9)</sup> D. e. Rørstad i Borgund (Norske Gaardn. XIII, 182)?

<sup>10)</sup> D. e. Longva i Haram (Norske Gaardn. XIII, 204)?

|   |               |
|---|---------------|
| Jachop Skotte <sup>1)</sup> Schipper oc Styrmannnd<br>till halffue fractt ..... | 3 vog f[isk]  |
| [s. 32.]  |               |
| Tormoid gunderszenn Schipper oc Styre-<br>mannnd till sin halffuue fractt.....  | 1 » »         |
| Oluff knudzenn Schipper oc Styremannnd<br>till sinn fractt .....                | 2 pund »      |
| knud Ionnsenn Schipper oc Styremannnd..   | 1 vog »       |
| Simenn Olseenn Schipper oc Styremannnd....                                      | 1 » »         |
| Anntonius Jsachsenn Schipper oc styre-<br>mannnd till sin fractt.....           | 1/2 » »       |
| her Siurd y herrøe <sup>2)</sup> .....  | 2 » 1 pund f. |
| knud y Valle <sup>3)</sup> .....  | 1 pund f[isk] |
| per olsenn Schipper oc Styremannnd till<br>sin halffuue fractt .....            | 1 » »         |
| knud engelbrittsenn Schipper .....  | 1 1/2 vog »   |
| Summa folij 34 woger 1/2 pund f.  |               |
| Summa po skatenn aff Sundmør 63   |               |
| 55 woger 1 pund fisk  |               |

[s. 33.]

### Skips skattenn aff Rumsdalen 63.

|   |                   |
|---|-------------------|
| Knud Anundsenn Schiper oc Styremannnd<br>till sinn halffuue hyre.....                           | 1/2 vog f[isk]    |
| oc knudzenn Schipper till sinn halffue<br>fractt .....  | 1 1/2 » »         |
| Jonn Jonnsenn po Sanndøe <sup>4)</sup> Schipper och<br>styremannnd till sin halffue fractt..... | 2 » »             |
| Inngelbritt persenn Schipper oc styrmannnd..  | 1 1/2 » »         |
| Elling Askillssenn Schipper oc styrmannnd<br>till sinn halffue fractt .....                     | 2 » »             |
| Oluff kellersuenn <sup>5)</sup> Schipper oc styre-<br>mannnd till sin halffue fractt.....       | 4 1/2 » »         |
| Dirich perssenn Schipper oc Styremannnd<br>till sin fractt .....                                | 3 1/2 » »         |
| Jonn Thørisenn Schipper oc styremannnd....  | 2 1/2 » »         |
| Einer Finndzenn Schipper oc Styremannnd..   | 2 » »             |
| gunder knudzenn Schipper oc Styremannnd..   | 2 » 1 pund f[isk] |
| Laurits Simennsenn Schipper oc Styre-<br>mannnd till sinn halffuue fragtt.....                  | 1 1/2 » f[isk]    |

<sup>1)</sup> En Skotlænder i Bergen?

<sup>2)</sup> D. e. sognepresten til Herøy.

<sup>3)</sup> D. e. Valle i Frænen eller Skodje?

<sup>4)</sup> D. e. Sandøy, jfr. indledningen, s. XXII

<sup>5)</sup> D. e. Olav Kjeldersven? jfr. indledningen, s. XXII.

[s. 34.]

|  |               |
|--|---------------|
| Toer ostensenn po bue <sup>1)</sup> Schipper oc Styremand till sinn fractt ..... | 10 vog f[isk] |
| Oluff knudzenn po Biørnsund Schipper till sinn halffue fractt.....               | 2 » »         |
| ..... æørey od jnn[O]  | 1 » »         |
| Summa po Skipzs skattenn aff Rumsdallen 63                                       |               |
| 36 <sup>1/2</sup> woger 1 pund f.  |               |

[s. 35.]

### Skips skattenn aff Finndmarekenn<sup>2)</sup> 63.

|   |  |
|---|--|
| Jonn olsenn y tueffiordenn <sup>2)</sup> Schipper oc Styremand till sin fractt..... | 30 vog f. oc 4 raffuer                                       |
| gisle nielsdotter y Soruer <sup>2)</sup> till sinn halffue fractt .....             | 33 <sup>1/2</sup> » f[isk]                                   |
| Narffue hanndsenn Styremannd till sinn halffue hyre .....                           | 16 <sup>1/2</sup> » »  |
| Torbiornn bordsenn y loppenn Schipper till sin halffuue fractt .....                | 21 <sup>1/2</sup> » »  |
| Niels Torckillsenn Styremannd till sinn fractt .....                                | 10 <sup>1/2</sup> » »  |
| Rasmus Olsenn Styremannd po Jørenn olsenns Jagtt .....                              | 1 <sup>1/2</sup> » »   |
| Tostenn y Kieluigenn Schipper oc styremannd till sinn halffue hyre.....             | } 30 vog f. 4 Raffuer<br>} 3 kast recklingg                  |
| Arnold henndrichsenn y kieluigenn Schipper till sinn halffue fractt.....            |  |
| Niels arnoldsenn Styremannd till sinn halff hyre .....                              | 8 vog <sup>1/2</sup> pundt f.                                |
| Oluff houordsenn Schipper oc styremannd..   | 5 vog f[isk]   |
| Jonn Vattesenn Schipper oc Styremannd till sinn halffue fractt .....                | 14 » »   |
| [s. 36.]  | 3 <sup>1/2</sup> » »   |
| knud gerualsenn y opnenn till sinn halffue fractt .....                             | 30 vog 2 pund f.   |
| Jonn Anndersenn Styremannd till sinn halffue fractt .....                           | 20 » 1 » »   |
| Alff olsenn Schipper oc Styremannd till sin fractt .....                            | } 22 vog f. 20 raffuer<br>} 1 <sup>1/2</sup> kippe recklingg |
| Ellinng persenn Schipper till sin fractt....  |  |
| Gulle persenn Styremannd till sin hyre....  | 12 vog 2 pund f.   |
| Gulbrandn olsenn y gannguigenn Schipper till sin halffuue fractt.....               | 6 » 1 » -  |
|   | 10 » f[isk]  |

<sup>1)</sup> D. e. Bud, se indledningen, s. XXII.

<sup>2)</sup> De navne som kan forklares under denne rubrik, vil findes i indledningen s. XIX.

|   |                                  |
|---|----------------------------------|
| Oluff nielsenn Styremand till sin halffue hyre .....  | 5 vog f[isk]                     |
| Oluff oluffssenn Schipper till sinn halffuue fractt .....   | 18 » »                           |
| Jonn Siurdsenn Styremannd till sin halffue hyre .....   | 9 » »                            |
| Biornn Mogennsenn Schipper till sin halffue fractt .....  | 10 » »                           |
| Benndtt Daudsenn Styremannd till sinn halffuue hyre .....   | 4 » $1\frac{1}{2}$ pundt f[isk]  |
| Oluff Sillffastsenn Schipper.....   | 36 vog f. $11\frac{1}{2}$ Raff.  |
| Summa folij — 357(?) woger 1 pund f. — $39\frac{1}{2}$ raffuer<br>— $1\frac{1}{2}$ kipe 3 kast rechlingg                                |                                  |
| [s. 37.]  |                                  |
| Oluff persenn Styremannd till sinn halffue hyre .....   | { 18 vog f. $5\frac{1}{2}$ raff. |
| knud knudzenn Styremannd paa Tonis Claussenns Schip.....  | { 22 kast reckling               |
| Oluff Siurdsenn Schipper till sin halffuue fractt .....   | $11\frac{1}{2}$ vog f[isk]       |
| Annders Ericksenn Styremannd till sin halffue hyre .....  | $11\frac{1}{2}$ » »              |
| Summa lateris — $46\frac{1}{2}$ woger f. — $5\frac{1}{2}$ raffuer<br>— 1 kipe 2 kast rechlingg  | $5\frac{1}{2}$ » »               |
| Summa po skips skattenn aff Finnd merken 63<br>404 $\frac{1}{2}$ woger 1 pund fisk<br>45 raffuer<br>$2\frac{1}{2}$ kipe 5 kast rechling |                                  |

[s. 38 ubeskreven.]

[s. 39.]

Skattenn aff alle schipper och styremennd som boe wdj Trondhiems bye och Segler wdj the Nordlennske leenn oe Finndmareken Anno 63.

|  |                        |
|--|------------------------|
| Annders Simensenn Schipper till sin halffue fractt .....                         | { 20 vog f. oc 1 daler |
| Jorenn Rasmussenn Styremannd till sinn hyre .....                                | { 1 ort                |
| hanns Jorennsenn Schipper oc styremannd till sin fractt .....                    | 10 vog f[isk]          |
| Oluff Gudmundsenn Schipper oc styrmand till sin halffuue fractt .....            | 28 » »                 |
| Jonn olsenn <sup>1)</sup> Schipper oc Styremannd till sinn halffuue fractt ..... | 11 » »                 |
|  | $9\frac{1}{2}$ » »     |

<sup>1)</sup> Jfr. Jon Oluffsen i 1548 (Kristofer Galles Register).

|  |                      |
|--|----------------------|
| Simenn Jemptt <sup>1)</sup> Schipper oc styremann<br>till sin halffue fractt .....         | 5 vogf. oc 1/2 daler |
| Mogenns mogennssenn Schipper till sinn<br>halffue fractt .....                             | 4 1/2 » 1/2 pund f.  |
| Gunner Ionnsenn Styremann till sinn half-<br>fue hyre .....                                | 2 » 1 » »            |
| Oluff Gulbrandsenn Schipper oc styre-<br>mand till sinn halffue fractt.....                | 15 » f[isk]          |
| Jonh helsing <sup>2)</sup> Schipper till sin fractt.....<br>[s. 40.]                       | 4 » »                |
| Annders Torckillsenn Styremann till sinn<br>halffue hyre .....                             | 2 » »                |
| Per laurithsenn Schipper till sin fractt....   | 4 » »                |
| Aslach laurithssenn Styremann .....  | 2 » »                |
| Annders Ionsenn Schipper till sinn half-<br>fue fractt <sup>3)</sup> .....                 | 6 » »                |
| Bord laurithsenn Styremann till sinn<br>halff hyre <sup>4)</sup> .....                     | 3 » »                |
| Einer marckorttsenn <sup>5)</sup> Schipper oc Styre-<br>mand till sin halffue fractt ..... | 11 1/2 » »           |
| Mogenns mogenn Senn <sup>6)</sup> Schipper till sin<br>halffue fractt .....                | 10 » »               |
| Peder Jonnsenn Styremann till sin halffue<br>hyre .....                                    | 5 » »                |
| Siurd anndersenn Schipper oc Styremann<br>till sinn halffue fractt .....                   | 6 » »                |
| Oluff Arnesenn Styremann till sinn halff<br>hyre .....                                     | 3 » »                |
| Oluff persenn <sup>7)</sup> Schipper oc Styremann<br>till sin halffue fractt .....         | 6 » »                |
| Annders Jonnsenn Schipper oc Styremann..   | 2 » »                |
| Niels anndersenn Schipper till sin halffue<br>fractt .....                                 | 3 » »                |
| Summa folij — 1 1/2 daler 1 ort — 173 woger fisk<br>[s. 41.]                               |                      |
| Torckill styremann till sin halff hyre....   | 1 1/2 » »            |
| Laurits Juude Schipper till sin halffue<br>fractt .....                                    | 6 » »                |

<sup>1)</sup> Om Jemtlandens seilas paa Bergen, vistnok for en ikke liten del fra Finmarken og Nordland taler et kongebrev av 5. mai 1579, som gav dem toldteltelser (Mag. I, 331). Se ogsaa indledningen til Kristofer Galles Register av 1548 (citeres som Reg.) s. XVII.

<sup>2)</sup> Jon Helsing nævnes ogsaa i 1548 (Reg., s. 8 anm. 5). Den samme som Hans Helsing, som paa Trondhjemsborgernes vegne med tre andre underhandlet med svenskerne under Claude Collart i 1564 (Mag. I, 174)? Navnet er trykt *Hulsing*, uten tvil feil for *Helsing*, En anden (?) Jon Helsing undertegnet Nordlændingernes klage i 1571 (Mag. I, 440).

<sup>3)</sup> Nævnes i 1548 (Reg., s. 2 anm. 3)?

<sup>4)</sup> Den samme som Baard styrmand i 1548 (Reg., s. 7 anm. 3)

<sup>5)</sup> Lagrettesmand i 1552 (DN. XI n. 680).

<sup>6)</sup> Den samme som nævnes ovenfor.

<sup>7)</sup> Raadmand i 1552, DN. XI n. 680.

|  |   |
|--|---|
| Per Olsenn Styremann till sin halffue hyre .....   | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog f[isk]    |
| Amund Jonnsenn Schipper till sin halffue fractt <sup>1)</sup> .....  | 20 » »                                      |
| Euinnd Siurseenn Styremann till sin halff hyre .....   | 10 » »                                      |
| Oluff poelsenn Schipper oc Styremann till sinn halffue fractt <sup>2)</sup> .....                          | 8 » »                                       |
| Gunder hauordsenn Schipper oc styremann till halffue fractt .....  | 10 » »                                      |
| Thomis Torckilsenn Schipper oc styremann till sin fractt <sup>3)</sup> .....                               | 11 » »                                      |
| Poel salmager Schipper oc Styremann paa hanns Skots Iagtt <sup>4)</sup> .....                              | 15 » »                                      |
| Adriann borgemester <sup>5)</sup> Schipper till sin fractt .....   | 20 » 1 pund f[isk]                          |
| Oluff laurithsenn Styremann till sinn halffue hyre .....   | 10 » 1/2 » »                                |
| Oluff Byrisenn Schipper till sinn halffue fractt .....   | 4 » 1 » »                                   |
| ostenn Ericksenn Styremann till sin halff hyre .....   | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » 1/2 » »     |
| [s. 42.]   |   |
| Axsill Gynntersberig <sup>6)</sup> Schipper till sinn halffue fractt .....                                 | 3 » 2 » »                                   |
| Brott Jonnsenn Styremann till sinn halffue hyre .....  | 2 daler                                     |
| Niels mattssenn Styremann po borgemesterens pinne <sup>7)</sup> aff Tronndhiem till sin halffue hyre ..... | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> »             |
| gunder olsenn Schipper oc Styremann till sinn halffue fractt .....   | 11 vog f[isk]                               |
| Jesper Sorensenn Styremann po store haldors Jagtt .....  | 2 » »                                       |
| Dirick mogensenn Schipper oc styremann till sinn halffue fractt.....                                       | 14 » »                                      |
| haldor olsenn Schipper oc Styremann till sin halffue fractt.....   | } 22 vog f. 5 raffuer<br>{ 2 kippe reckling |
| Chrestenn Persenn y Trundhiem Schipper oc styremann till sin halffue fractt.....                           |   |
|  | 25 vog f[isk]                               |

<sup>1)</sup> Nævnes i 1548 (Reg., s. 1 anm. 4)?

<sup>2)</sup> Likesaa (Reg., s. 4 anm. 11)?

<sup>3)</sup> Likesaa (Reg., s. 3 anm. 8)?

<sup>4)</sup> Baaede Paal sadelmaker og Hans Skotte nævnes i 1548 (Reg., s. 5 anm. 5 og s. 3 anm. 2. Paal i Sadelmakergaard var lagrettesmand i 1552 (DN. XI n. 6801). Nævnes ogsaa 1567 (DN. XV. n. 722).

<sup>5)</sup> D. e. borgemesteren Adrian Falkner (Reg., s. XI) og foran, s. XIII.

<sup>6)</sup> Se foran, s. XIII.

<sup>7)</sup> Om pinken se foran, s. X f.

|  |               |
|--|---------------|
| hanns skotte Schipper oc styremannnd till<br>sinn halffuue fractt.....   | 20 vog f[isk] |
| Summa folij — 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> daler — 219 woger <sup>1</sup> / <sub>2</sub> pund f.<br>— 5 raffuer — 2 kippe rechlinng |               |

[s. 43.]

Summa po skips skattenn aff Trundhiem byess  
borgere Anno 1563 — 6 daler 1 ort — 392 woger  
<sup>1</sup>/<sub>2</sub> pund fisk — 5 raffuer — 2 kippe rechlinng

[s. 44.]

### Skips skattenn aff Fossenn leenn 63.

|  |   |
|--|---|
| Oluff anderssenn po lofføenn <sup>1)</sup> Schipper<br>oc styremannnd till sin fractt.....   | { 1 tønne Lax <sup>2</sup> / <sub>1</sub><br>} vog f. |
| Jehan olsen po losøe Schipper oc styre-<br>mannnd till sin fractt.....   | 5 vog f[isk]  |
| Østenn hauordsenn po Fiiduerdt <sup>2)</sup> Schip-<br>per oc styremand.....   | 2 » <sup>1</sup> / <sub>2</sub> pund f.               |
| per andersenn Schipper oc Styremannnd....  | 4 » 1 » »   |
| laurits torckillsenn Schipper oc styremand<br>till sin halffue hyre .....  | 4 » f[isk]  |
| Torbiornn tordsenn Schipper oc styremand<br>till sinn fractt .....   | 9 » »   |
| Christopher andersenn Schipper oc Styre-<br>mand .....   | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »                     |
| Per Ericksenn Styremannnd till sin halff<br>hyre .....   | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »                     |
| Erick Anderssenn Schipper till sinn half-<br>fuue fractt .....   | 6 » 1 pund f.   |
| Mogenns po offuue styremannnd till sin half-<br>fuue hyre .....  | 3 » f[isk]  |
| [s. 45.]   |   |
| Oluff po Vedøe <sup>3)</sup> erick andersenns thenn<br>anden styremannnd till sin halffue hyre..   | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> daler 1 ortt            |
| Summa po skips skattenn aff Fossenn Leenn<br>Anno 1563 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> daler 1 ort<br>41 woger 1 pund fisk<br>1 tønne lax. |   |

[s. 46.]

### Skips Skattenn aff Numedall 63.

|  |              |
|--|--------------|
| Oluff theiste po solstaid <sup>4)</sup> Schipper oc sty-<br>remannnd till sinn halffuue fractt ..... | 6 vog f[isk] |
| Jffuer hogennsenn Schipper till sinn half-<br>fue fractt .....                                       | 4 » »        |

<sup>1)</sup> D. e. Løvøen i Aafjorden.

<sup>2)</sup> D. e. Fjeldvær i Filland (Norske gaardn., B. XIX, s. 75)?

<sup>3)</sup> D. e. Vedøe ved Almningen i Roan (Norske Gaardn., B. XIV, s. 11)?

<sup>4)</sup> Se foran, s. XXIII.

|  |   |
|--|---|
| Reer nielsenn paa Skielsuiig styremannnd till<br>sin halffuue hyre .....                   | 2 vog f[isk]                                  |
| Arnold Reersenn Schipper oc Styremand<br>till sinn halffue fractt.....                     | 5 » »   |
| hanns tysk Schipper till sinn halffuue<br>fractt .....                                     | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »             |
| Einner Fredericksenn Styremannnd till sinn<br>halff hyre .....                             | 3 » »   |
| Chrestenn haldingzenn Schipper och sty-<br>remannnd .....                                  | 2 » <sup>1</sup> / <sub>2</sub> pund f[isk]   |
| her Simenn mattzenn <sup>1)</sup> Schipper till sinn<br>halffuue fractt .....              | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » f[isk]        |
| Jonn olsenn styremannnd .....  | 2 » »   |
| per olsenn Schipper oc Styremannnd till<br>sinn halffuue fractt .....                      | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »             |
| her Anndfinnd andersenn <sup>2)</sup> Schipper till<br>sinn halffuue fractt .....          | 4 » »   |
| [s. 47.]   |   |
| Benedictt Torleffsenn Styremannnd till<br>sinn halff hyre .....                            | 2 » »   |
| Suitzser po opstad <sup>3)</sup> Schipper till sin half-<br>fue fractt .....               | 16 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » 1 pundt fisk |
| Tostenn haldennsenn Styremannnd till sinn<br>halff hyre .....                              | 8 » 1 » »                                     |
| Summa po skips skattenn aff Numedall 63<br>69 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> vog 1 punnd fisk |   |

[s. 48.]

### Skips skattenn aff nordmør Anno 63.

|   |  |
|---|--|
| oluff hannsenn po wegenn <sup>4)</sup> Schipper till<br>sinn halffuue fractt.....     | 6 vog 2 pund f.                        |
| oluff hemmicksenn Styremannnd till sin half-<br>fue hyre .....                        | 3 » 1 » »                              |
| Oluff tostennsenn paa veenn <sup>4)</sup> Schipper till<br>sinn halffuue fragtt ..... | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » f[isk] |
| Annders Tørisenn Styremannnd till sinn<br>halffuue hyre .....                         | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »      |
| Oluff Ericksenn Schipper oc styremand till<br>sinn halffue fractt .....               | 5 » »                                  |
| haluord olsenn Schipper oc Styremannnd till<br>sinn halffue fractt .....              | 6 » »                                  |

<sup>1)</sup> D. e. presten hr. Simon Matson.

<sup>2)</sup> D. e. presten hr. Anfinn Andersson.

<sup>3)</sup> D. e. Ofstad i Vikten.

<sup>4)</sup> D. e. Vedøi i Fillan?



|   |  |
|---|--|
| Gunder Jonnsenn Schipper oc Styremann<br>till sinn halffuue fractt .....    | 2 vog 1 pund f.                        |
| Steinn persenn Schipper till sinn halffue<br>fractt .....                   | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » f[isk] |
| Annders po berg styremann till sin halffue<br>hyre .....                    | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »      |
| Erick Jonnsenn Schipper oc Styremann till<br>sinn halffue fragtt .....      | 5 » »                                  |
| Niels Benndillsenn Schipper oc styremann<br>till sinn halffue fragtt .....  | 4 » »                                  |
| Summa lateris — 44 woger 1 pund fisk  |  |
| [s. 49.]  |  |
| Tord bordsenn styremann till sin halffue<br>hyre .....                      | 2 » »                                  |
| Per stolsuenn Schipper till sinn fractt ...                                 | 6 » »                                  |
| Oluff nielsenn Styremann till sinn half-<br>fue hyre .....                  | 3 » »                                  |
| Jonn gudmundsenn Schipper till sinn half-<br>fue fractt .....               | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »      |
| Jffuer knudzenn Styremann till sinn half-<br>fue hyre .....                 | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> » »      |
| Erick Suennsenn Schipper till sinn half-<br>fue fractt .....                | 4 » »                                  |
| Oluff po Wedbostad <sup>1)</sup> styremann till sinn<br>halffuue hyre ..... | 2 » »                                  |
| Jnngull po Ede <sup>2)</sup> Schipper oc styremann<br>till sin fractt ..... | 1 » »                                  |
| haluord Ericksenn Schipper oc styremann<br>till sinn halffuue fractt .....  | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> « »      |
| Summa lateris 24 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> woger fisk                     |  |
| Summa po skips skattenn aff Nordmør 63                                      |  |
| 69 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> woger 1 pund fisk                            |  |

[s. 50.]

Summarum po all forskreffne skips skatt som  
oppeborit er Anno 1563

- 37 daler,
- 3122 woger 1 pund fisk,
- 1 tønne lax
- 91<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Raffuer,
- 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub> kippe 9 kast rechlinng
- 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> sielspech

Item er soldt aff for forskreffne skiifs skatte fisk for daler oc peninge.

Først er soldt — 1157 woger fisk huer wog for 3 mr<sup>1)</sup> facit — 1028 daler 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub> mr. Item 1 tønne lax for — 4 daler.

<sup>1)</sup> Se ovenfor, s. XXIII.<sup>2)</sup> Se ovenfor, s. XXIII.<sup>3)</sup> m er skrevet med 4 streker (nnr).

Summarum po Huess daler Opeboret er till forskreffne skiiffs skatt oc for ware som soldt er aff forskreffne skiiffs skatt 63 — 1069 daler 1½ mr norske.

Item Her for redenn er forssenndt till kiøpnehaffnn mett Hindenn, Engelenn, oc Hiortenn aff forsschreffne Schiffs skatte fisk — 2646 woger fisk oc er offuer wegttenn po forskreffne skatt ther wdj mett beregnet som beløpper ssiigh — 672 woger 2 pund fisk.

[Item ennd som kanickerne, Wicarier, Sogne prester Capelaner Lessemestere Scholemester, berggenn domkircke oc Hospitalenn haffuer giffuit konngelige Mayestæts till skatt aff theris arlig Indkomst som er hallffparttenn aff all theris renntte oc beløp efftther theris Registers Liudelsse.

Daler — 468 daler 1 ort  
peninge — 7½ ss 1 album

Summa Summarum po all forskreffne Schatt:  
Daler — 10712½ daler 1 ort 5 ss 2 d  
Sylff — 2897½ lot 1 quintin  
Kornn — 237 tønner 1½ sogne meler  
Sielspech — 3½  
Mardschind — 2  
Raffuer — 91½  
Regling — 9½ kipper 9 kast<sup>1)</sup>

---

<sup>1)</sup> Fra [ hører ikke med til regnskapet over skibsskatten, men til det samlede regnskap, som det utgjør slutningen av.